

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ
ΕΥΧΕΤΑΙΣ' ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΚΑΙ Σ' ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΓ-
ΧΩΡΙΑΝΟΥΣ ΜΑΣ ΝΕΧΩΡΙΤΕΣ, ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ, ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 1989.

Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Ένας χρόνος έφυγε και ένας άλλος ήρθε.

Με την ευκαιρία του καινοεργίου χρόνου το Διοικητικό Συμβούλιο απευθύνει προς όλα τα μέλη του, και σ' όλους τους Νεχωρίτες της Ελλάδος και της ξενιτειάς, θερμούς πατριωτικούς χαιρετισμούς, ένα ζεστό μήνυμα αγάπης, και εύχεται από καρδιάς, ευτυχισμένο, ευλογημένο, ελπιδοφόρο και ειρηνικό το 1989.

Τόσον ο Σύλλογός μας που έχει μια ζωή 38 ετών θα συνεχίσει τη δημιουργική του δράση, όσο και ο ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ που καλόπτει και αυτός ζωή 14 ετών, θα συνεχίζει να εκδίδεται.

Προϋπόθεση όμως για να συνεχίσουν και τα δυο μαζί να υπάρχουν είναι ότι πρέπει όλοι οι Νεχωρίτες να αγκαλιάσουν τον Σύλλογο πιο πολύ, και πιο πολλοί Νεχωρίτες, να πιστέψουν στους εννενητικούς και κοινωνικούς σκοπούς του Συλλόγου, να θελήσουμε να εργαστούμε και μέσα στον Σύλλογο.

Και πρέπει επίσης, να πιστέψουμε όλοι πως το μέλλον του χωριού μας είναι ο Σύλλογος.

Γιατί χωρίς προσφορά στον Σύλλογο, Σύλλογος δεν κρατιέται, και χωρίς τον Σύλλογο θα χαθεί και το χωριό μας, και σιγά - σιγά και η Νεχωρίτικη ιδέα. Γιατί πρέπει να είμαστε ρεαλιστές, το χωριό μας, τα χωριά μας αδειάζουν, άρα το μέλλον του χωριού μας είναι ο Σύλλογος...

Αλλά χρειάζεται προσφορά, προσφορά εθελοντική και όχι επιστράτευση. Μέχρι τότε θα διατηρηθεί η επιστράτευση.

Βέβαια αυτοί που θα εργαστούν στον Σύλλογο θα κοροστούν, αλλά θα ανταμωφθούν, με την συνειδήσή των, ότι πρόσφεραν στον συνάνθρωπό τους, στον Νεχωρίτη, στο χωριό.

Σήμερα δε που οι συλλογικές σχέσεις καλλιεργούνται και αναπτύσσονται σε παγκόσμια κλίμακα, γιατί διαπιστώνεται ότι η συλλογικότητα βοηθάει τους συνάνθρωπους μας, και βοηθάει ακόμη και εκείνους που προσφέρουν.

Μπορεί βέβαια να αντιμετωπίσουν κριτικές, κριτικές

Συνέχεια στή 4η σελίδα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Στις 26 Σεπτεμβρίου ο κ. Αλέκος Φλώρος, ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Κ. Μάντης, ο Ταμίας κ. Δημήτριος Ζάκος, ύστερα από πρόσκληση του Συλλόγου Αραχωβιτών, παρέστησαν στην έκτακτη Γενική Συνέλευση του άνω Συλλόγου που έγινε στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Βύρωνα, με θέμα συζήτησης «Μεθόδευση ενεργειών αποκατάστασης των πάσης φύσεως ζημιών από την πυρκαγιά που έπληξε την Αράχωβα στις 4.9.88.

Παρέστησαν ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπακτίας και Αγίου Βλασίου κ. Αλέξανδρος, ο βουλευτής

Αθανάσιος Δημητρακόπουλος, ο πολιτευτής Κώστας Παπαλέξης, ο Δασάρχης Ναυπάκτου, εκπρόσωπος Υπουργείου Γεωργίας, μέλη του Δ.Σ. της Ο.Σ.Υ.Ν., και εκπρόσωποι Ναυπακτικών Συλλόγων.

Έλαβε τον λόγον ο κ. Αλέκος Φλώρος, ο Πρόεδρος του Συλλόγου μας ο οποίος ύστερα από απόφαση του Δ.Σ. πρόσφερε στον Σύλλογο Αραχωβιτών δρχ. 30.000, για ενίσχυση των πυροπαθών, και υπέγραψε μαζί με τους υπολοίπους εκπροσώπους των Συλλόγων σχετικό ψήφισμα, που ενέκρινε η Γενική Συνέλευση, σχετικό με τα αιτή-

ματα - θέμα που δημιούργησε η πυρκαγιά.

2. Την Κυριακή 23.10.88 έγινε συνεστιάση από το Σύλλογο Αραχωβιτών στο Κέντρο AVANCE στην Βάρκιζα, που τα έσοδα διατέθηκαν για βοήθεια των πυροπαθών.

Στην ανωτέρω συνεστιάση παρέστησαν 40 Νεχωρίτες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου μας.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο έστειλε έγγραφο στο Γενικό Νοσοκομείο Μεσολογίου (με κοινοποίηση στην Νομαρχία και Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας) με το οποίο ζητούσαμε, το περιφερειακό ιατρείο Αράχωβας, να μην υπαχθεί στο Κέντρο Υγείας Άνω Χώρας, αλλά να υπαχθεί Διοικητικά στο Κέντρο Υγείας Ναυπάκτου και επίσης επισημάνουμε και την φημολογημένη κατάργηση του Περιφερειακού Ιατρείου Αράχωβας, διότι θα έχει δυσάρεστες επιπτώσεις στους

Συνέχεια στή 4η σελίδα

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΣΤΙΣ 25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1989 ΚΑΙ ΩΡΑ 7.30' Μ.Μ. Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙ ΤΟΝ ΕΤΗΣΙΟ ΧΟΡΟ ΤΩΝ ΝΕΩΝ, ΣΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ. ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΝΑ ΔΩΣΟΥΝ ΤΟ ΠΑΡΟΝ.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

1. Στις 5 Νοεμβρίου 1988 έγινε εκδήλωση στην αίθουσα του Συλλόγου, προς τιμήν των γυναικών.

Παρέστησαν 40 γυναίκες, στις οποίες προσεφέρθηκαν γλυκά, μεζέδες και ποτά.

Ήταν μια ευκαιρία να συναντηθούν τόσες γυναίκες, να κουβεντιάσουν και να διασκεδάσουν, όσο προσεφέρετο η αίθουσα.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου μιλώντας για λίγο, τόνισε πόσο απαραίτητος είναι ο Σύλλογός μας, τη θετική προσφορά, που έχει στα 38 χρόνια της ύπαρξής του και κάλεσε και τις γυναίκες να βοηθήσουν και αυτές τη δημιουργική προσπάθεια του Συλλόγου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εύχεται του χρόνου μεγαλύτερη συμμετοχή.

2. Επίσης στις 4 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε πάλι το Δ.Σ. εκδήλωση προς τιμήν των ανδρών στην αίθουσα του Συλλόγου. Παρέστησαν δε 50 άνδρες. Προσεφέρθηκαν μεζέδες και ποτά.

Στην διάρκεια της εκδηλώσεως πέρασε και κάποιος πλανόδιος κλαριντζής με τον βοηθό του, μας διασκέδασε για κάμποση ώρα, και μετά οι μερακλήδες άρχισαν να τραγουδάνε με το στόμα παλιά δημοτικά τραγούδια μέχρι την 1 π.μ. Ήταν

πραγματικά μια ευχάριστη βραδιά.

Το Δ.Σ. ελπίζει να επαναλάβει τις εκδηλώσεις αυτές και στο 1989, και ελπίζουμε να έρθουν περισσότεροι. Με τις εκδηλώσεις αυτές το Δ.Σ. προσπαθεί, εκτός από την ευχάριστη βραδιά που θα περάσουμε, να φέρει συχνότερα τους συμπατριώτες μας σε επαφή και να κινηθεί το ενδιαφέρον για τον Σύλλογο. Γιατί ο Σύλλογος έχει ανάγκη από ανθρώπινο Νεχωρίτικο δυναμικό, που να υπηρε-

τήσει τον Σύλλογο, τους χωριανούς και το χωριό.

3. Στις 15 Ιανουαρίου 1988 έγινε στο «Σπίτι του Νεχωρίτη» το κόψιμο της Πρωτοχρονιάτικης Πίτας του Συλλόγου μας. Η αίθουσα του Συλλόγου μας γέμισε από Νεχωρίτες. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου υποδέχοντο με ευχές τους χωριανούς μας.

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ. απευθυνόμενος προς

Συνέχεια στή 4η σελίδα

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Η Εκκλησία μας

Στις γραμμές αυτές ήθελα να σημειώσω λίγες σκέψεις από ένα γεγονός και ένα έργο του χωριού μας που έχει όμοιες και παρόμοιες όψεις στην κοινωνία μας γενικά. Γνωστό το έργο, γνωστή και η προϊστορία του. Μικρή αναδρομή για να θυμηθούμε όσοι ξέρουμε και να το γνωρίσουν όσοι το πρωτακούνε.

Πριν λίγα χρόνια από τυχαία, αλλά ευτυχή σύμπτωση βρέθηκε στο χωριό μας μηχανικός, ο οποίος με το έμπειρο —επαγγελματικό του μάτι είδε και διαπίστωσε ότι η Εκκλησία μας είχε πρόβλημα στερεότητας του εδάφους. Υπήρχαν σημάδια που έδειχναν ότι στα σωθικά του

Αϊδήςμα γινόταν διεργασίες και λίγο - λίγο άρχιζε μια ανεπαίσθητη, αλλά σταθερή κίνηση καθίζησης. Τα μέρη μας δεν είναι ξένα στο φαινόμενο. Καταλισθήσεις κάθε τόσο και κάπου, άλλοτε λίγο, άλλοτε πολύ, με θύματα πλαγίες και χωράφια. Στο άκουσμα ότι υπάρχει κίνδυνος για την Εκκλησία μας άλλοι θορυβήθηκαν, ενώ σ' άλλους το ενδεχόμενο φάνηκε υπερβολικό: Σώπα βρε αδερφέ, τόσα χρόνια κρατάει καλά, τώρα θα συμβεί. Τουλάχιστο για 100 χρόνια δεν πρόκειται να συμβεί τίποτα, ύστερα βλέπουμε (τρό-

Συνέχεια στή 4η σελίδα

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

— Η Μαρία Σωτηρίου Χολέβα και ο Γρηγόρης Πασχάλης αρραβωνιάστηκαν.

— Ο Γεώργιος Κ. Λειβαδίτης και η Αικατερίνη Αρβανίτη αρραβωνιάστηκαν.

— Ο Χρήστος Ν. Πατερέκας και η Ευθυμία Κατσαντώνη αρραβωνιάστηκαν.

Τους ευχόμαστε καλά στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

— Η Καλλιόπη Κ. Λειβαδίτη και ο Ιωάννης Σπύρου παντρεύτηκαν στην Αθήνα.

— Η Ντόροθυ Γ. Λαζοδήμου και ο Χρήστος Μαραγκός παντρεύτηκαν στην Πάτρα.

— Η Ξένια Ζώη και ο Γιώργος Μαρίνης παντρεύτηκαν στην Αθήνα.

Καλορίζικοι.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Η Μαγδαληνή Πλατάκου (το γένος Χρήστου Αλπογιάννη) γέννησε κοριτσάκι.

— Η Μαρία Σκοπελίτη (το γένος Ιωάννου Σαλτού) γέννησε κοριτσάκι.

— Η Αγγελική Στ. Μάλλιου γέννησε κοριτσάκι.

Ευχόμαστε να ζήσουν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

— Ο Γεώργιος και η Τούλα Αγαπητού βάπτισαν το κοριτσάκι του Γεωργίου και της Μαρίας Σταθοπούλου (το γένος Νικολάου Λούπα) και το ανδράμασαν Νίκη.

Ευχόμαστε να ζήσουν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Πέθανε στη Μακρυράχη Δημοκού (όπου ζούσε) από ατύχημα γεωργικού μηχανήματος, και κηδεύτηκε εκεί ο Παναγιώτης Β. Μάρρος.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό ο Γεώργιος Χρ. Μάλλιος.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στο Αγρίνιο η Φλόρα Μπάθα, το γένος Βασιλείου Μάλλιου (Τσιρέλη).

— Πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο χωριό, η Μαρία Δημ. Ντούζου.

— Πέθαναν και κηδεύτηκαν στο χωριό η Μάνθα Ν. Μασγάλα και η Γιαννούλα Σπ. Μάλλιου.

— Πέθανε στη Ματαράγκα Μεσολογγίου και κηδεύτηκε στο χωριό ο Μιχαήλ Ν. Καλαθάς.

— Πέθανε στην Αράχωβα και κηδεύτηκε στο χωριό ο Γεώργιος Ζάχος.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα ο Δημήτριος Φλέγκας.

Θερμά συλλυπητήρια σ' όλους τους οικείους των.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Η Μαρία Χατζηνικολάου (το γένος Ντούζου) του Κλεόδουλου, 13,5 ετών επρώπευσε σε διαγωνισμό που έγινε στην Αθήνα. Χόρεψε RAYMONDA σε χορογραφία δικιά της. Την 2α Ιανουαρίου χόρεψε στην τηλεόραση στο τρίπτυχο αρμονίας σε χορευτική ομάδα της SALLY ALANS — Κρούσσου χορεύοντας ουγγαρέζικο χορό.

Έχει προσκληθεί ξανά στην ΕΤ—1 για να εμφανισθεί τέλος Ιανουαρίου και σε μεγάλη εκδήλωση μπαλέτου που θα γίνει στην Αθήνα, για να χορέψει με επαγγελματίες χορευτές.

Κοινωνικά

Έχει 16 διπλώματα χορού της MARGOT FONTEYN και σύντομα μπορεί να ανοίξει σχολή χορού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο την συγχαίρει και εύχεται πάντα επιτυχίες.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Όλους τους αγαπητούς μας συγχωριανούς, που τόσο θερμά μας συμπαράσθηκαν, στο βαρύτατο πένθος μας για το θάνατο της αγαπημένης μας συζύγου, μητέρας, γιαγιάς και αδελφής

ΜΑΡΙΑΣ Δ. ΝΤΟΥΖΟΥ

πολύ ευχαριστούμε.

Ο σύζυγος: Δημήτριος Ντούζος. Τα τέκνα: Λιλίκα, Κική, Γρηγόρης. Τα αδελφία: Κώστας και Αικατερίνη. Τα εγγόνια και οι λοιποί συγγενείς.

Ευχαριστούμε θερμώς όλους τους Νεχωρίτες που τόσο θερμά μας συμπαράσθηκαν στο βαρύτατο πένθος μας για τον θάνατο του αγαπημένου μας συζύγου, πατέρα και αδελφού

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΦΛΕΓΚΑ

Η σύζυγος: Φραγκούλα. Τα παιδιά του: Αντώνιος και Αμαλία Φλέγκα, Αικατερίνη και Ευθύμιος Πολυζώη. Ο αδελφός: Κωνσταντίνος Φλέγκας.

ΔΩΡΕΕΣ

— Ο κ. Δημήτριος Ντούζος πρόσφερε στο Σύλλογό μας για τους σκοπούς του, δραχμές 10.000 εις μνήμη της συζύγου του ΜΑΡΙΑΣ ΝΤΟΥΖΟΥ.

— Η Κική Χατζηνικολάου (το γένος Δ. Ντούζου) πρόσφερε στον Σύλλογό μας για τους σκοπούς του, δραχμές 10.000 εις μνήμη της μητέρας της ΜΑΡΙΑΣ Δ. ΝΤΟΥΖΟΥ.

— Εις μνήμη του Αθανασίου Ντζαχρήστου, η σύζυγός του Τούλα, και ο γιός του Νικόλαος πρόσφεραν στο Σύλλογό μας για τους σκοπούς του, δραχμές 10.000.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

	ΔΡΧ.
Νικόλαος Ιωάννου	5.000
Μαγδαληνή Πλατάκου (το γένος Χ. Αλπογιάννη)	2.000
Αντώνιος Παπαλέξης	2.000
Γεώργιος Μπούρας	1.000
Αθανάσιος Θ. Καλαθάς	1.000
Κωνσταντίνος Σκοπελίτης (γαμπρός Ιωάν. Σαλτού)	1.000
Ιωάννης Τσώλης	2.500
Εμμανουήλ Καπράνης (γαμπρός Ι. Τσώλη)	2.500
Καίτη Νταφύλλου	1.000
Χρήστος Καλλιμάνης	2.000
Μαρία Γεωργαλά (το γένος Ευθ. Πλάκα)	2.000
Μαγδαληνή Ασλάνογλου (το γένος Ευθ. Πλάκα)	1.000
Ιωάννης Μαρούδας	1.000
Αντώνιος Μαρούδας	5.000
Χρήστος Σπ. Μάλλιος	1.500
Μαγδαληνή Σερεβέτα	1.500
Ιωάννης Σερεβέτας	3.000
Χρήστος Γούλας (γαμ-	

πρός Α. Παπαλέξη)	1.000
Ιωάννης Παπακωνσταντίνου	3.000
Μαγδαληνή Παπακωνσταντίνου	2.000
Αθανάσιος Μπούρας	1.000
Κωνσταντίνος Παπακωνσταντίνου	2.000
Νικόλαος Μπαζιώνης	2.000
Φώτιος Μέμμος	2.000
Νικόλαος Αθ. Λειβαδίτης	2.000
Χρήστος Αθ. Λειβαδίτης	2.000
Βασιλική Σκουφιά (το γένος Κ. Βλάχου)	1.000
Γεώργιος Α. Μάλλιος	2.000
Αγλαΐα Μπιθικούκη (το γένος Σαλτού)	2.500
Ζωή Ξύκη (το γένος Παπαχρήστου)	1.500
Δημήτριος Φούρλας	1.000
Γεώργιος Φούρλας	2.000
Αθανάσιος Ευθ. Πλάκας	5.000
Βούλα Καλλιάνη (το γένος Π. Λάππα)	2.000
Ιωάννης Ευθ. Πλάκας	3.000
Σπύρος Ευθ. Πλάκας	2.000
Αντώνιος Αθ. Πλάκας	1.300
Γεώργιος Ι. Φτερούγας	10.000
Ευαγγελία Κ. Κουβελά	
Μαγδαληνή Τσιάπα (το γένος Χ. Μπούρα)	2.000
Τασία Κωσταρά	1.000
Γεώργιος Κουβελάς	5.000
Αναστασία Ι. Μάρρου	10.000
Αντώνιος Σκεπαρνιας	1.000
Ελένη Σκεπαρνιας	1.000
Βασιλική Χρ. Παπανικολάου	2.000

ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Από την Αμερική

Ιωάννης και Βασιλική Λειβαδίτη	3.000
Χρήστος Αλπογιάννης	3.000
Χρήστος και Αγλαΐα Κουτσόκωστα (το γένος Νικολάου Καρανδρίκα)	5.000
Ελένη Χ. Μπούρα	1.000
Νικόλαος Β. Παπουτσής	6.000
Κωνσταντίνος Λιάζης	ΔΟΛ.
Δημήτριος Ι. Ζάχος	20
Νικόλαος Θ. Καλαθάς	50
	25

ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Για τον Ιερό Ναό που εισπράχθησαν από τον Σύλλογο

	ΔΡΧ.
Κική Σαραντοπούλου (το γένος Κ. Φούρλα)	5.000
Ντόλα Φούρλα	5.000
Κωνσταντίνος Μασγάλας	5.000
Αθανάσιος Θ. Καλαθάς	5.000
Παναγιώτα Φωστήρα (το γένος Αν. Καρανδρίκα)	5.000
Όλγα Αθ. Μπούρα	2.000
Ιωάννης Τσώλης	2.500
Εμμανουήλ Καπράνης (γαμπρός Ι. Τσώλη)	2.500
Μαγδαληνή Γράφα (το γένος Σ. Σβούκα)	5.000
Κωνσταντίνος Σβούκας	10.000
Δήμητρα Κ. Λάππα	10.000
Ιωάννης Μαρούδας	2.000
Αντώνιος Α. Πλάκας	3.000
Μαγδαληνή Τσιάπα (το γένος Χ. Μπούρα)	2.000

Από την Αμερική

Κατίνα Μπαμπανίκα (το γένος Ι. Μάλλιου)	ΔΟΛ.
Δημήτριος Ι. Ζάχος	200
	50
	ΔΡΧ.
Ελένη Χ. Μπούρα	9.000

Κατάσταση εισφορών για εργασίες

εις τον Ιερό Ναό

Κοιμήσεως Θεοτόκου

που εισπράχθησαν

από τον Ιερέα του

Νικόλαο Μασγάλα

	ΔΡΧ.
Κωνσταντίνος Ν. Πατερέκας	5.000
Ανώνυμοι	3.000
Σπυρίδων Κοτόπουλος	2.000
Βούλα Καλλιάνη (το γένος Π. Λάππα)	5.000
Αφοί Κωνσταντίνου και Ιωάννου Ν. Μάλλιου	15.000
Ανώνυμος	5.000
Ανώνυμος	5.000
Αικατερίνη Λιάζη	2.000
Παναγιώτα Α. Ζαρκάδα	10.000
Κωνσταντίνος Λιάζης	10.000
Ειρήνη Φούρλα	2.000
Αθανάσιος Παπαγεωργίου	3.000
Ανώνυμος	5.000
	ΔΟΛ.
Γεώργιος Ζηνέλης	300
Αναστασία Μποτσόλη (Ζηνέλη)	500
Κωνσταντίνος Αθ. Μαζιάς	200
Ανώνυμος	200
Ευαγγελία Σαγώνα (το γένος Ν. Μαζιά) εις μνήμη μητέρας της	100
Οικογένεια Ιωάννου Κουτσόκωστα	100
Γεώργιος Δ. Παπουτσής	1.000
Νικόλαος Απ. Γιάνναρης εις μνήμη πατέρα του	1.000
Ιωάννης Ν. Λειβαδίτης	50
Οικογένεια Γεωργίου Π. Πανάγου	200
Οικογένεια Περικλή Γ. Πανάγου	100

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Μπροστά στον τάφο του εξαδέλφου μου Μιχάλη Ν. Καλαθά

Με την ψυχή γεμάτη οδύνη και με το νου θαλό από το αδόκητο και απίστευτο ακόμη γεγονός του χαμού σου, θρίσκομαι εδώ μπροστά στο νεοσκαμένο τάφο σου, αγαπημένε μου Μιχάλη, για να σου απευθύνω τον τελευταίο πικρό χαιρετισμό μου.

Η δυστυχία αυτής της στιγμής θαρύνει καταθλιπτικά, επάνω μου. Είναι ένας πόνος τυραννικός, ασήκωτος. Ένας πόνος που τον αισθάνονται και τον ζουν όλοι όσοι έζησαν μαζί σου, στο σύντομο χρόνο της γήινης ζωής σου.

Η σύζυγός σου σπαράζει, τα παιδιά σου πονούν, οι συγγενείς, οι φίλοι σου και οι συγχωριανοί σου κλαίνε.

Και γω ο ξάδελφός σου στέκομαι μπροστά στον παγωμένο τάφο σου, μπροστά στο μεγάλο, το δυσαναπλήρωτο κενό που άφησε ο ξαφνικός, ο θλιβερός χαμός σου και απορώ, πώς είναι δυνατόν, τόσος παλμός ζωής, τόσο δύναμη, σωματική να σβήνουν και να χάνονται κάτω από λίγο χώμα.

Αναπαύσου εν ειρήνη ακριβέ μου ξάδελφε. Σ' ένα σύντομο πέρασμα από τη ζωή, μπόρεσες ν' αφήσεις ένα πλούσιο σε

περιεχόμενο και μεγάλο σε σημασία έργο.

Ένα πλούσιο και υπέροχο έργο που το σφυρηλάτησε η ηρωική σου μορφή, η Ολύμπια προσωπικότητά σου, το υψηλό σου φρόνημα και η εντιμότητά σου.

Με τα μάτια της ψυχής σου κοιτάξέ το. Νάτο είναι εδώ μπροστά σου και το αποτελούν τα εξαιρετα θαυμάσια παιδιά σου που η καρδιά τους είναι πλημμυρισμένη από απέραντη ευγνωμοσύνη για σένα που ήσουνα ο καλύτερος πατέρας του κόσμου, για σένα που κατόρθωσες να δώσεις τα πιό εκλεκτά παιδιά της κοινωνίας.

Αγαπητέ μου Μιχάλη, αυτό σου το θαύρεστο έργο, σου δίνει το δικαίωμα να πεις σαν το θείο Παύλο, στον ουράνιο Πατέρα, τώρα που βρίσκεσαι μπροστά του στα φωτεινά βασίλεια της αιώνης κι αιώνιας ζωής το:

«Τον νόμον τετέλεκα την πίστην (στην τετήρηκα, λοιπόν απόκειται μοι ο της δικαιοσύνης στέφανος».

Αιωνία σου η μνήμη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Θ. ΚΑΛΑΘΑΣ

*

Δημήτριος Α. Φλέγκας

Πριν από λίγες ημέρες ένας αξιαγάπητος φίλος, ο αλησμόνητος «Μίμης» έφυγε τόσο πρόωρα και για πάντα από κοντά μας. Σ' εμάς τους φίλους και τους χωριανούς, η αρρώστια του δεν ήταν άγνωστη, τον χτύπησε αλύπητα η επάρατη νόσος.

Ο Μίμης —έτσι συνηθίσαμε να τον φωνάζουμε— γεννήθηκε κι έζησε στην Ναύπακτο, τον όμορφο Έπαχτο. Εκεί τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο και το Γυμνάσιο και στην συνέχεια πήρε το δίπλωμα του Πολιτικού Υπομηχανικού από το Μικρό Πολυτεχνείο Πατρών.

Είναι γνωστό, σ' όλους μας και ιδιαίτερα στους μεγαλύτερους, ότι οι γονείς του φιλοξενούσαν, στα δύσκολα χρόνια, τους χωριανούς μας που κατέβαιναν στην Ναύπακτο για διάφορες υποθέσεις τους και για τους οποίους, ο πατέρας του, έτρεχε και τους εξυπηρετούσε ακούραστα.

Το γεγονός αυτό επέδρασε θετικά, στον αείμνηστο Μίμη, που δέθηκε περισσότερο με ότι το Νεχωρίτικο.

Υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία, σαν έφεδρος ανθυπολοχαγός σε στρατιωτικές μονάδες του Κιλκίς, της Κοζάνης και της Χαλκιδικής.

Για περισσότερα από τριάντα χρόνια πρόσφερε, ακούραστα κι ευσυνείδητα, τις υπηρεσίες του, σαν Μηχανικός Τ. Υ.Δ.Κ., στις Νομαρχίες Αιτωλοακαρνανίας και Ευβοίας, και αργότερα στο Υπουργείο των Εσωτερικών, από όπου και συνταξιοδοτήθηκε.

Αγαπούσε το χωριό μας, το ποίο συχνά επισκεπτόταν — καίτοι δεν μεγάλωσε σ' αυτό — αγαπούσε το Σύλλογό μας στην Αθήνα και έδινε πρόθυμα τις συμβουλές του σε τεχνικά θέματα κι ακόμα ήταν δραστήριο μέλος του Συλλόγου Περιστεριανών και του Συλλόγου Ναυπακτιών.

✠

Κοινωνικά

Ο Μίμης ήταν πολύ καλός οικογενειάρχης, τίμιος αλτρουϊστής, γενναιόδωρος, κοινωνικότατος, πρόσχαρος, του άρεσε κι επιζητούσε τη συμμετοχή του στα παραδοσιακά Νεχωρίτικα γλέντια και η ψυχή του ήταν γεμάτη από αγάπη και καλοσύνη.

Λένε, πως «Δεν σ' αγαπάνε, αν δεν αγαπάς» κι ο Μίμης και αγαπούσε και αγαπιόταν. Γι' αυτό και εκατοντάδες άνθρωποι βουδοί, θλιμένοι και με δάκρυα στα μάτια τον συνόδεψαν, πλημμυρισμένο σε λουλούδια, στην τελευταία του κατοικία.

Αυτά τα λίγα λόγια αφιερώνω στη μνήμη του, η οποία θα είναι αιώνια.

ΣΠΥΡΟΣ Γ. ΠΛΑΚΑΣ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Νεχωριτών Ναυπακτίας συνήλθε εκτάκτως σήμερα 18 Ιανουαρίου 1989, ημέρα Τετάρτη και ώρα 9 π.μ. στα γραφεία του Συλλόγου, οδός Σειρήνων 33, Βύρωνα, κατόπιν προσκλήσεως του Προέδρου Κωνσταντίνου Μάντη, και αφού έλαβε γνώση του θανάτου του συμπατριώτη μας και μέλους του Συλλόγου μας

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α. ΦΛΕΓΚΑ

1. Να παρακολουθήσει την κηδείαν του μεταστάντος.
2. Να καταθέσει στέφανον στη σορό του.
3. Να συλλυπηθεί την οικογένειά του.
4. Να δημοσιεύσει το παρόν ψήφισμα στο ενημερωτικό δελτίο «Ο ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ».

Το Διοικητικό Συμβούλιο
ΚΩΝΣΤ. ΜΑΝΤΗΣ
ΚΙΚΗ ΦΟΥΡΛΑ —
ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΜΑΛΛΙΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΖΑΧΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΑΛΛΙΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΛΤΟΣ

Κατά την νεκρώσιμη ακολουθία του αιμνήστου συμπατριώτη μας Δημητρίου Φλέγκα μίλησε ο Πρόεδρος του Συλλόγου επών τα εξής:

Αγαπητέ μας Μίμη,

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Νεχωριτών, με πόνο καταθέτω το απέρητο στεφάνι στη σορό σου, σε ένδειξη ευγνωμοσύνης και εκτίμησης, σε έναν καλό Νεχωρίτη, πατριώτη, φίλο, οικογενειάρχη και πολύτιμο βοηθό και συμπαράστατή στο έργο του Συλλόγου μας.

Τον πόνο αυτόν ούτε εμείς οι Νεχωρίτες, ούτε περισσότερο η πολυαγαπημένη σου σύζυγος και τα παιδιά σου μπορούμε να τον καλύψουμε με λόγια, ούτε να τονίσουμε τις μεγάλες αρετές σου.

Η μνήμη σου θα παραμείνει για πάντα στη σκέψη μας.

Αιώνία σου η μνήμη.

ΔΙΑΦΟΡΑ

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

— Ο Γιώργος Αλεξ. Φλώρος πήρε την άδεια ασκήσεως του δικηγορικού λειτουργήματος,

και από τον Σεπτέμβριο είναι μεταπτυχιακός φοιτητής για Κοινωνικό δίκαιο στις Βρυξέλλες.

Καλή σταδιοδρομία και πάντα επιτυχίες.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ

— Η Δώρα Κ. Καρανδρίκα διορίστηκε στην Τράπεζα Πίστωσης

Συχαρητήρια και καλή σταδιοδρομία.

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΜΟΙ

Παρουσιάστηκαν να υπηρετήσουν τη στρατιωτική τους θητεία οι:

— Εμμανουήλ Σ. Μάντης

— Νικόλαος Σ. Τσαρούχης, το γένος Σπυριδούλας Τσιτσιμπέλη.

— Αλέκος Λαμπρακόπουλος (το γένος Ντίνας Ι. Σπανού).

ΤΕΛΕΙΩΣΕ

ΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ

— Απολύθηκε από το Στρατό ο Δημήτριος Π. Κοκορόγιαννης (το γένος Βάσως Γ. Ντούζου) Καλός πολίτης.

Συνταξιοδοτήθηκαν

Παραιτήθηκαν από τις Δημόσιες Υπηρεσίες που υπηρετούσαν και συνταξιοδοτήθηκαν οι:

— Παντελής Μέρμηγκας

— Αντώνιος Α. Πλάκας

Τους ευχόμεθα χρόνια πολλά και υγιεινά σαν συνταξιούχοι.

Διάθεση ημερολογίων

— Το Διοικητικό Συμβούλιο διέθεσε στα μέλη του 50 ατζέντες της Ιεράς Μητροπόλεως Ναυπακτίας και Αγίου Βλασίου, βοηθώντας με αυτή του την πράξη το έργο της που επιτελεί με επιτυχία ο φωτισμένος και ακούρατος Μητροπολίτης Ναυπακτίας και Αγίου Βλασίου κ.κ. Αλέξανδρος.

— Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας αγόρασε 65 ημερολόγια με ημερησίους ημεροδείκτες, και τα έστειλε δωρεάν στο χωριό και διανεμήθηκαν σ' όλες τις οικογένειες.

— Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν τύπωσε και φέτος ημερολόγια δικά του, διότι η δαπάνη είναι πολύ μεγάλη και από προηγούμενες εκδόσεις που έκανε δεν κάλυπτε τα έξοδα εκτύπωσης.

Η Αλληλογραφία μας

Για τις εφημερίδες και τα περιοδικά των Συλλόγων και Ομοσπονδιών που πήραμε και παίρνουμε τακτικά, ευχαριστούμε θερμά τους αποστολείς:

Πήραμε: Ναυπακτική της Ο.Σ.Υ.Ν., Τα Νέα της Ρούμελης, Τα Αραχωδίτικα Νέα, Αγιολογιστήρια Νέα, Τα Νέα της Ο.Ρ.Ε., Θαυμακό, ΕΥΡΥΤΟΣ Δομνίστας, Ρουμελιώτικη Ελευθερία, Ανάληψη (Δερβέκιστας), Η Φωνή του Βάλτου, Αντίρριο, Κοινότητα Αντιρρίου Ναυπακτίας, και Χαραυγή Αιτωλοακαρνανίας.

Τους ευχαριστούμε και από τη στήλη αυτή στέλνουμε ευχές προς τα μέλη των, τους κατόικους των χωριών τους, τους συνδρομητές των, ευτυχισμένο και δημιουργικό το 1989.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Ο αδελφός Σύλλογος Νεχωριτών στην Αμερική γιόρτασε το 1988 τα 70 χρόνια από την ίδρυσή του και πραγματοποίησε τις κάτωθι εκδηλώσεις.

Στις 21 Φεβρουαρίου 1988 παράθεσε τιμητικό δείπνο εις το εστιατόριο της οικογενείας Ιωάννου Θ. Μπαλαφούτα, τιμώντας τους κ. και κ. Γεώργιο Δ. Παπουτσή, κ. και κ. Κων. Ν. Μάλλιο, κ. Μαρία Ν. Παπουτσή, κ. Χ. Αλπογιάννη, κ. και κ. Κων. Κωστόπουλον, κ. Μαρία Κ. Μέμμου, κ. και κ. Αθανάσιο Χ. Κατσαούνη και τον κ. και κ. Ευθύμιον Ν. Μαύρον. Οι ανωτέρω είναι γραμμένοι ως μέλη του Συλλόγου μας από την εποχή του 1950 μέχρι σήμερα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αναγνωρίζοντας την υλική και ηθική εκ μέρους των υποστηρίξιν του Συλλόγου μας επί σαραντα και πλέον χρόνια, τους απένειμε τιμητικές πλάκες εις ένδειξιν ευγνωμοσύνης. Επίσης ετιμήθηκαν δια την προσφοράν τους ως πρώην Πρόεδροι του Συλλόγου οι κ.κ. Κων. Ν. Μάλλιος και Γεώργιος Α. Σγάγιας.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Βασίλειος Κώτσαλος σε ολιγόλεπτη ομιλία του ευχαρίστησε τα τιμώμενα πρόσωπα για την αγάπη, αφοσίωση και προσφορά τους στο Σύλλογό μας.

Κύριος ομιλητής της βραδιάς ήταν ο πατήρ Γεώργιος Γιάνναρης, ο οποίος με την εμπνευσμένη και γεμάτη Νεχωρίτικη αγάπη ομιλία του ενθούσιασε τους παρευρισκόμενους.

Εν ολίγοις ομίλησαν και οι κ.κ. Γ.Ν. Παπουτσή, Κ.Ν. Μάλλιος, Κ. Κωστόπουλος, αναφερόμενοι στους αγώνες, τον ζήλο και την αγάπη τους για την ύπαρξη και διατήρηση του Συλλόγου.

Τέλος, η κ. Μαρία Χρ. Αλπογιάννη είπε ότι η αποψινή τιμή ανήκει στους γονείς μου οι οποίοι φρόντισαν να μας μάθουν τα ελληνικά, την αγάπη στο Σύλλογο και στο χωριό μας.

Την 30ην Οκτωβρίου 1988 ο Σύλλογός μας έδωσε χορό μετά δείπνου εις το πολυτελέστατο Ξενοδοχείο του συγχωριανού μας κ. Νικολάου Α. Γιάνναρη για να γιορτάσουν τα 70

χρόνια από την ίδρυσή τους.

Οι προσπάθειες της Επιτροπής του χορού και η προσέλευση όλων σχεδόν των Νεχωριτών έκαναν την χοροεσπερίδα να έχει μεγάλη επιτυχία.

Για τους εκλεκτούς μεζέδες και το νοστιμότατο φαγητό που σερβιρίστηκε αξίζουν συγχαρητήρια στην οικογένεια Γ. Γιάνναρη.

Οι ομιλητές της βραδιάς πατήρ Γ. Γιάνναρης, Χρ. Αλπογιάννης, Β. Κώτσαλος και Ιωάννης Ν. Μάλλιος με ολιγόλεπτες ομιλίες αναφέρθηκαν στην ιστορία του Συλλόγου μας, σε άτομα που έπαιξαν σπουδαίο ρόλο με την προσφορά τους στην ίδρυση και διατήρηση του Συλλόγου μας, μάλιστα ο κ. Χρ. Αλπογιάννης ανέγνωσε επιστολάς του αιμνήστου Δ. Φούρλα ο οποίος ήτο εκ των ιδρυτών του Συλλόγου. Επίσης ανεγνώσθη χαιρετιστήρια επιστολή του εκπροσώπου του Συλλόγου μας στην Ελλάδα κ. Αλ. Φλώρου.

Όλοι οι ομιληταί καταλήγοντας εξέφρασαν την ευχή και επιθυμία δια την διατήρηση του Συλλόγου μας και την διαιώνισιν της Νεχωρίτικης αγάπης.

Η μουσική, με τα ρομελιώτικα τραγούδια, ο χορός και το γλέντι κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες. Φεύγοντας δε όλοι οι Νεχωρίτες ευχήθηκαν να γιορτάσουν και τα εκατό χρόνια του Συλλόγου μας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ετοιμάζει την έκδοση αναμνηστικού λευκώματος για τα 70 χρόνια του Συλλόγου μας, το οποίο θα εκδοθεί εντός των προσεχών ημερών.

Επίσης το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Νεχωριτών Ναυπακτίας έχει αποστείλει το κάτωθι μήνυμα για τα 70 χρόνια του αδελφού Συλλόγου μας, το οποίο θα δημοσιευθεί στο υπό έκδοση λεύκωμα.

Το μήνυμα έχει ως εξής:

Προς τον Σύλλογο Νεχωριτών Αμερικής.

Κύριε Πρόεδρε,

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 70 χρόνων από την ίδρυση του Συλλόγου σας, το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Νεχωριτών στην Ελλάδα, σας απευθύνει εγκάρδιο αδελφικό και πατριωτικό χαιρετισμό, ευχόμενο να γιορτάσει τα 100 και τα 200 χρόνια ζωής του.

Ορθώς και δικαίως γιορτάζετε και πανηγυρίζετε τα 70 χρόνια του Συλλόγου σας, διότι αναμφισβήτητα για πολλά χρόνια δράσης και πλούσιας προσφοράς στο Νεχωρίτικο στοιχείο της Αμερικής, αλλά και στο ίδιο το χωριό και τους χωριανούς.

Η δράση και το έργο του Συλλόγου σας δεν μπορεί να αμφισβητηθεί από κανένα καλόπιστο Νεχωρίτη και αξίζει πολλών επαίνων.

Όλοι οι απανταχού Νεχωρίτες πρέπει να αισθάνονται περήφανοι και να νοιώθουν ιδιαίτερου συγκίνηση, που έχουν τέτοιο Σύλλογο στην ξενιτιά, με τόσο δράση και

Συνέχεια στη 4η σελίδα

ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΝΤΙΝΟΥ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ

Η ΝΑΥΠΑΚΤΙΑ ΣΤΟ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ

Ο Ντίνος Μακρυγιάννης από τη Στράνωμα Ναυπακτίας είναι γνωστός σ' όλους τους Ναυπακτίους για το συγγραφικό του έργο και τις ιστορικές του εργασίες. Η αγάπη του και ο πόνος για την ιδιαίτερη πατρίδα του είναι σφραγισμένα μέσα στα έργα του και τις ποιητικές συλλογές.

Το παραπάνω έργο του είναι γραμμένο με μεγάλη προσοχή, αγάπη και μεράκι και δείχνει ότι ο αγαπητός μου φίλος και εκλεκτός συγχωριανός Μακρυγιάννης κατέχει σε βάθος το αντικείμενό του και τη διδλογραφία γύρω από το θέμα του.

Το βιβλίο είναι καλαίσθητο και η ύλη σωστά δομημένη. Η παράθεση των γεγονότων από την προεπαναστατική περίοδο στην επαναστατική, και λεπτομερειακή αναφορά των μαχών σε κάθε χωριό της Ναυπακτίας καθώς και των πρωταγωνιστών και πολεμιστών - συμπα-

τριωτών μας είναι πετυχημένη. Χωρίς αμφιβολία κάθε τέτοιου είδους εργασία αποτελεί μία συμβολή στη μελέτη και την διατήρηση της ιστορίας του τόπου μας. Αυτό και λόγω του ιδιαίτερου πνευματικού συνδέσμου μου με τον συγγραφέα με ικανοποιεί πολύ.

Συγχαίρω τον συγγραφέα και του εύχομαι ευόδωση σε κάθε νέα του προσπάθεια. Αφού άρχισε, πρέπει να συνεχίσει — με την ίδια όρεξη — την προσφορά του στο χώρο της ιστορίας της Ναυπακτίας και να είναι βέβαιος ότι οι νεότερες γενεές θα δικαιώσουν τους αγώνες του.

Τελειώνοντας έχω να πω ότι οι ιστορικές μελέτες του Ντίνου Μακρυγιάννη δεν πρέπει να λείπουν από τη βιβλιοθήκη των Ναυπακτιών.

Είναι και αυτές μία χρήσιμη προσφορά.

ΒΑΣ. ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΑΣ
Καθηγητής - Συγγραφέας

ΚΡΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟΝ «ΝΕΧΩΡΙΤΗ»

Πήραμε το παρακάτω γράμμα:

Πρόεδρος
Συλλόγου Νεχωριτών,

Κύριε Μάντη,
Πήρα το υπ' αριθ. 37 φύλλο της εφημερίδας σας «Ο ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ» και σας ευχαριστώ, καθώς και για την προσφορά. Είναι ένα ενημερωτικό δελτίο, γραμμένο, όπως δείχνουν τα άρθρα, με πολλή φροντίδα και αγάπη επίσης.

Χωρίς αμφιβολία κάθε τέτοιου είδους έντυπα αποτελούν μία συμβολή στη μελέτη και διατήρηση της ιστορίας του χωριού σας.

Όλα τα περιεχόμενα και θέματα είναι στενά συναρτημένα

με την ιδιαίτερη πατρίδα σας και αυτό σας τιμά ιδιαίτερα.

Δεχθείτε, σας παρακαλώ τα θερμά μου συγχαρητήρια για τη συνεχή και πλήρη ενημέρωσή για τα όσα συμβαίνουν στο χωριό σας και για τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει και εύχομαι ευόδωση σε κάθε ευγενική σας προσπάθεια. Συνεχίστε την ωραία ειδησεογραφία σας!

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς

ΒΑΣ. ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΑΣ
Καθηγητής - Συγγραφέας

Ο κ. Μπούρμπουλας κατάγεται από τη Στράνωμα Ναυπακτίας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

☛ Συνέχεια από την σελ. 1

κατοίκους των χωριών μας.
4. Επίσης ο Πρόεδρος του Συλλόγου, στην τελευταία κακοκαιρία που έπληξε όλα τα ορεινά χωριά μας, και είχε ως αποτέλεσμα να αποκλειστούν από τα χιόνια, να διακοπεί η τηλεφωνική επικοινωνία, επί 20ήμερο και πλέον, τόσο στο δικό μας χωριό, όσο και σ' όλα τα υπόλοιπα από τον Πλάτανο και επάνω, επικοινωνήσε, με την Νομαρχία Αιτωλοακαρνανίας, για τη συντομότερη αποστολή εκχιονιστικών μηχανημάτων, επίσης με τον ΟΤΕ Ναυπάκτου για την αποκατάσταση της

τηλεφωνικής επικοινωνίας, και με το Αστυνομικό Τμήμα Ναυπάκτου για να μας πληροφορήσει εάν έχει πληροφορίες για την κατάσταση των κατοίκων του χωριού μας, διότι έχει ασύρματο και επικοινωνεί με τον Αστυνόμο Αράκωδας. Πρέπει να επισημάνουμε όμως, ενώ έγινε ο εκχιονισμός και αποκατεστάθηκε η συκοινωνία από Ναυπάκτο και Θέρμο, τα τηλέφωνα καθυστέρησαν, λειτούργησαν μια μέρα μόνο (Παρασκευή 30 Δεκεμβρίου) και μέχρι σήμερα υπολείπεται.

Επισημαίνουμε ότι είναι

απαράδεκτο να έχουμε συνεχώς συχνές τηλεφωνικές διακοπές, όχι μόνον σε κακοκαιρία, αλλά και χωρίς κακοκαιρία, και ιδίως Σαββατοκύριακο και αργίες, να μην λειτουργούν τα τηλέφωνα. Και όλοι οι κάτοικοι των χωριών έχουν την εντύπωση ότι οι διακοπές αυτές είναι εσκεμένες.

Αποφασίστηκε όπως τα Διοικητικά Συμβούλια των Συλλόγων Νεοχωρίου - Αρακώδας κ.λπ. προβούν σε έντονες παραστάσεις προς όλα τα κλιμάκια του ΟΤΕ για την απαράδεκτη κατάσταση αυτή.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο έστειλε προς τον Πρόεδρο της Κοινότητας, τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου, και στους κατοίκους του χωριού μας, όπως επίσης και στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Νεοχωριτών Αμερικής, ευχές επί τη ευκαιρία των εορτών των Χριστουγέννων και του Νέου Έτους.

Η Εκκλησία μας...

☛ Συνέχεια από την σελ. 1

πος του λέγειν βέβαια «βλέπουμε»). Μεταξύ ανησυχίας, ενδιαφέροντος και εφησυχασμού έγιναν συσκέψεις, εστάλησαν έγγραφα, έγιναν παραστάσεις σε αρμοδίους και μη. Επικαλεστήκαμε και το «μεταδυσαντικό μνημείο» για την Εκκλησία μας μια και έχει ζωή πάνω από 150 χρόνια, αλλά τίποτε. Αρχαία και μνημεία γεμάτη η χώρα μας, ποιός να νοιαστεί για το «μεταδυσαντικό μνημείο». Εδώ δεν προφταίνουν να σώσουν και να διατηρήσουν άλλα και άλλα, εμάς θα κοιτάζουν. Τέλος πάντων.

Αφού δεν γινόταν τίποτα οι Νεχωρίτες πήραν στα χέρια τους την κατάσταση. Ο γεωλόγος που κλήθηκε ήταν κατηγορηματικός: υπάρχει πρόβλημα στο υπέδαφος. Μερικά ο χρόνος, μερικά το έδαφος και μερικά η απορρόγηση των νερών δημιούργησαν συνθήκες που μπορεί κάποτε, όχι βέβαια άμεσα, να προκαλέσουν ζημιά. Ο ίδιος ξεκάθαρα, απλά και επιστημονικά είπε

και έγραψε τί να κάνουμε. Το ωραίο είναι ότι ενώ όλοι νομίζαμε ότι θα χρειασθούν τοίχοι αντιστήριξης στην πλαγιά με τσιμεντοεπέσεις κ.λπ. ο γεωλόγος πρότεινε κάτι απλό, πρακτικό και κατά τον ίδιο αποτελεσματικό. Να βγουν τα επιφανειακά και τα υπόγεια νερά έξω από τον λοφίσκο της Εκκλησίας γιατί αυτά κάνουν τη ζημιά. Έκανε τα σχέδια και είπε να μη χάνουμε καιρό. Να γίνουν τα έργα μέχρι το φθινόπωρο του 1988. Και έτσι βρεθήκαμε αντιμέτωποι με τη σκληρή πραγματικότητα που ήταν η εξεύρεση των χρημάτων της δαπάνης που δεν ήταν μικρή. Αν έγραφα όλα τα παραπάνω ήταν γιατί ήθελα να φτάσω εδώ ακριβώς. Στη δαπάνη και την αντιμετώπισή της. Πολλοί πίστευαν από την αρχή ότι δεν ήταν θέμα χρημάτων. Για τη δαπάνη θα πρόσφεραν όλοι, κι έτσι έγινε.

Στην έκκληση του Παπαγιάννη και του Συλλόγου Νεχωριτών Αθήνας η ανταπόκριση υπήρξε άμεση και μεγάλη. Ανταπόκριση για την Εκκλησία μας. Είναι αυτό που χαρακτηρίζει τους Έλληνες τώρα και άλλοτε και που έχει σαν αποτέλεσμα να υψώνονται περικαλλείς ναοί από μόνες τις προσφορές των πιστών. Και το βλέπουμε όχι μόνο στα χωριά, αλλά στις πόλεις, στην πρωτεύουσα, στο εξωτερικό, στις παροικίες των ξενιτεμένων Ελλήνων. Όλα ξεκινούν από τη βαθειά πίστη, την προσήλωση στα ιδεώδη και τις παραδόσεις, που διατηρούνται σαν βάση στη σημερινή υλιστική και ευδαιμονιστική εποχή μας. Έτσι έγινε και με το έργο της Εκκλησίας μας με αστραπιαία κινητοποίηση και το έργο ολοκληρώθηκε πλήρως. Η προσφορά όλων μετουσιώθηκε σε χειροπιαστή πραγματικότητα. Η περιγραφή του έργου από τεχνικής και οικονομικής πλευράς ίσως γίνει από άλλους που ξέρουν και μπορούν να το κάνουν. Εδώ μόνο το φαινόμενο θέλουμε να επισημάνουμε: Το φαινόμενο της προσφοράς που είχε σαν αποτέλεσμα να γίνουν όλα σωστά —τέλεια χωρίς εξώθεν βοήθεια.

Δίκαια οι Νεχωρίτες μπορούν να νοιώθουν υπερήφανοι για την πρόθυμη και πηγαία ανταπόκρισή τους στο κάλεσμα. Και θα έχουν τη βεβαιότητα ότι η Εκκλησία τους θα στέκει εκεί ακοίμητος φάρος σε σταθερό έδαφος στηριγμένη κυρίως με την αγάπη όλων των Νεχωριτών.

Π. ΒΛΑΧΟΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

☛ Συνέχεια από την σελ. 1

τους συγχωριανούς μας είπε τα εξής:

Αγαπητοί συγχωριανοί, Εκ μέρους του Δ.Σ. σας καλωσώςω στην αποψινή μας γιορτή, και σας εύχομαι, ευτυχισμένο, υγιεινό και δημιουργικό το 1989, τόσο για τον καθένα Νεχωρίτη χωριστά, όσο και για τον Σύλλογό μας, πάντα δημιουργική ζωή να έχει.

Μεγάλη χαρά επίσης αισθάνεται το Δ.Σ. για την μεγάλη προσέλευσή σας. Γιατί η μικρή αυτή γιορτή μας είναι μεγάλη σε περιεχόμενο, με την έννοια ότι τόσες πολλές Νεχωρίτικες καρδιές χτυπάνε από χαρά, χαρά με την συνάντησή αυτή.

Δεν είναι όμως η ώρα για λόγους. Εκείνο που θέλω να τονίσω με την ευκαιρία αυτή, βοηθήστε όλοι τις προσπάθειες των εκάστοτε Δ. Συμβουλίων για τη διατήρηση του Συλλόγου μας.

Εμείς οι Νεχωρίτες που διακρινόμαστε για την αγάπη που έχουμε μεταξύ μας, ας δείξουμε την αγάπη μας και προς τον

Σύλλογο σ' όλες τις εκδηλώσεις και προσπάθειες για να διατηρηθεί ο Σύλλογος.

Επίσης μεγάλη χαρά αισθανόμαστε που βρίσκεται σήμερα στη γιορτή μας ο Παπαγιάννης, ο οποίος επί 30 χρόνια υπηρετήσε, και αγάπησε τους Νεχωρίτες.

Επίσης χαρά μας πάλι είναι που βρίσκεται απόψε κοντά μας ο συγχωριανός από την Αμερική με την σύζυγό του Νικόλαος Β. Παπουτσής. Τον παρακαλούμε να διαιδάσει σ' όλους τους συγχωριανούς μας της Αμερικής ευχές για το νέο έτος. Τέλος εύχομαι καλή χρονιά σ' όλους.

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος κάλεσε τον Παπαγιάννη και ευλόγησε τους άρτους και ο Πρόεδρος του Συλλόγου έκοψε την πίττα της καινούργιας χρονιάς, και οι τυχεροί πήραν τα δώρα τους.

Ευχόμαστε και του χρόνου να έχει την ίδια προσέλευση και μεγαλύτερη ακόμη.

Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

☛ Συνέχεια από την σελ. 1

καλόπιστες και κακόπιστες, ας κρατήσουν μόνον τις καλόπιστες, διότι με την συνειδησή των ότι προσφέρουν έργο θετικό, κοινωνικό και ενγενική προσφορά, και ας συνεχίσουν να εργάζονται για τον Σύλλογο.

Από αυτή λοιπόν την στήλη, κάνουμε έκκληση προς όλους τους Νεχωρίτες, αγκαλιάστε τον Σύλλογο, προσφέρετε στον Σύλλογο, αφήστε κατά μέρος τις όποιες αδυναμίες, ατομικές ή συλλογικές, τα όποια σφάλματα, ατομικά ή συλλογικά, μπορεί να γίνονται, γιατί όλοι κάνουμε σφάλματα (διότι πιστεύουμε ότι δεν γίνονται ηθελημένα) και ας δίνουμε το παρόν και με προσφορά στον Σύλλογο.

Μην έχουμε μόνον απαιτήσεις από το κάθε Διοικητικό Συμβούλιο, έχουμε υποχρεώσεις και ο κάθε ένας Νεχωρίτης χωριστά προς τον Σύλλογο, και προσφορά και συμβολή να δίνουμε.

Ας αφήσουμε στην πάντα τις τυχόν διαφορετικές απόψεις που μπορεί να έχουμε, σε διάφορα συλλογικά θέματα, και ας δώσουμε εκείνες τις απόψεις που μας ενώνουν για το καλό του Συλλόγου.

Ας ελπίσουμε ότι το 1989 θα είναι το έτος που θα δώσουμε όλοι οι Νεχωρίτες το δυναμικό παρόν σ' όλες τις εκδηλώσεις. Και ζητάμε από όλους τους Νεχωρίτες, να μας βοηθήσει ο καθένας χωριστά, στην προσπάθεια αυτή του Διοικητικού Συμβουλίου.

Γιατί τότε το Δ.Σ. θα ικανοποιηθεί, διότι η προσφορά τον και η έκκληση βρήκε ανταπόκριση στις καρδιές όλων των Νεχωριτών.

Ευτυχισμένο και δημιουργικό το 1989, για τον Σύλλογό μας, και για τον καθένα Νεχωρίτη χωριστά.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

1. Τα έργα για την στερέωση του χώρου από την Εκκλησία, που άρχισαν το καλοκαίρι, τέλειωσαν. Έγινε ο υπόλοιπος μαντρότοιχος από την αποθήκη μέχρι τις τουαλέτες, όπως επίσης και το στραγγιστήριο από την Παναγιά, μέχρι τον δρόμο που πηγαίνει στα Βλαχάικα.

Τα έργα αυτά έγιναν από Νεχωρίτες τεχνίτες. Απομένει τώρα να ξανακτισθεί η αποθήκη, σε άλλο σημείο, απ' εκεί που ήταν, και να γίνουν και άλλες διάφορες εργασίες, όπως η τοποθέτηση νέου καλοπιστικού φωτισμού στο προαύλιο της Εκκλησίας.

2) Από την πίστωση που είχε δγει των 3.000.000, για το έργο μεταφοράς του νερού από το Αρκουδόρεμα, ανοίχτηκε και το τελευταίο κομμάτι, από το Αρκουδόρεμα που είχε αρχίσει, μέχρι τη Δεξαμενή την υπάρχουσα. Επρόκειτο δε ν' αρχίσουν οι εργασίες ανοίγματος του χαντακιού για να τοποθετηθούν οι σωλήνες, αλλά ο θαρρὺς χειμώνας που άρχισε φέτος πολύ νωρίς και με αρκετό χιόνι, ματαίωσε τις εργασίες αυτές. Ελπίζουμε ότι με την μεταφορά της υπόλοιπης πίστωσης, ή καινούργιας που θα δγει το 1989, και αρχίζον-

τας νωρίς οι εργασίες από την άνοιξη ει δυνατόν, να γίνει και το χαντάκι, και να τοποθετηθούν σ' αυτό οι σωλήνες μέσα στο 1989.

3) Από πίστωση 350.000 δραχμών που χορήγησε στην Κοινότητα το Υπουργείο Εσωτερικών, ύστερα από ενέργειες του κ. Αλέκου Φλώρου, κατασκευάστηκε η μάντρα κοντά στη δρύση Κατσούνη και στο σημείο που είχε γίνει καθίζηση στο έδαφος.

4) Πληροφορίες έχουμε ότι σύντομα θα επαναλειτούργησει το κοινοτικό τηλέφωνο.

5) Επίσης γνωρίζουμε ότι έγινε η ασφαλτόστρωση της οδικής οδού Κρίκελο μέχρι Δομνίστα. Και έχει εγκριθεί και πίστωση για να γίνουν τα απαραίτητα τεχνικά έργα, για να γίνει η ασφαλτόστρωση από Δομνίστα μέχρι Ψηλό Σταυρό.

Δυστυχώς το ίδιο δεν γίνεται για την ασφαλτόστρωση της επαρχιακής οδού Ναυπάκτου — Πλατάνου — Ψηλού Σταυρού, οι πιστώσεις είναι ελάχιστες, ενώ από πληροφορίες που έχουμε χορηγούνται πιστώσεις για άλλες οδικές αρτηρίες δευτερευούσης σημασίας και όχι για τις δύο προγραμματισμένες Νο 24 και 25 όπως ονομάζονται, έτσι δεν υπάρχει καμμία προοπτική, ότι σε κάποια χρονική περίοδο θα ασφαλτοστρωθούν οι οδικές αυτές κεντρικές αρτηρίες.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

☛ Συνέχεια από την σελ. 3

προσφορά. Τέλος, το Διοικητικό Συμβούλιο συχαίρει και εύχεται ευόδωση των φετινών εκδηλώσεών σας και των υψηλών επιδιώξεών σας και προσωπική προκοπή και υγεία σε όλους τους ξενιτεμένους χωριανούς μας της Αμερικής.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς

Το Διοικητικό Συμβούλιο Νεχωριτών Ναυπακτίας στην Ελλάδα.

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΝΕΧΩΡΙΤΕΣ

Ο Σύλλογος βοηθά το χωριό, διατηρεί τη σύμφωνη των σχέσεων των άπανταχού συγχωριανών, τρέχει στους άσθενείς, παρειαίρεται σε ευχάριστες και δυσάρεστες περιπτώσεις των συγχωριανών και καλλιέργει την αγάπη των Νεχωριτών.

Εάν πιστεύεις και σ' αυτά άνωτέρω, γράψου μέλος του Συλλόγου σου, γιά ήθική και υλική συμπαράσταση. Ο Σύλλογος είναι πάντα κοντά στους Νεχωρίτες, ας έρθουν και αυτοί κοντά του.

ΠΑΛΙΕΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ ΘΥΜΗΣΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ (Νεχωρίτικα)

1. «Ο ΠΥΡΙΝΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ»

Έκαμε στην Αμερική κι ο Χρίστος ο Κολατσιώνης, ο πατέρας του γιατρού. Κάποτε, λέει, πήγε να πιάσει δουλειά σε μια φάμπρικα που έλυωναν σίδερα. Κι εκεί είδε κι έφριξε: να τρέχει το λυωμένο σίδερο σαν πύρινο υγρό. Κι οι εργάτες, γδυτοί και στον ιδρώτα πνιγμένοι, να δουλεύουν μες τη φωτιά και τη λαύρα.

Δούλεψε, κακοδούλεψε, μια μέρα κι απε σηκώθηκε κι έφυγε.

— Γιατί έφυγες, τον ρώτησαν οι άλλοι; Δεν είναι καλὰ εκεί;

— Τί καλὰ και καλὸ νὰ ἔχετε! Εκεί είναι ο πύρινος ποταμός! ο πύρινος ποταμός! έλεγε και ματάλεγε ο Κολατσιώνης.

(Κατὰ τη λαϊκή φυλλάδα που λέγεται «Αποκάλυψις της Παναγίας», μια από τις πολλές κι αμέτρητες κόλασες είναι και ο πύρινος ποταμός, όπου βυθίζονται και βασανίζονται οι βαροκρατισμένοι. Ο ποταμός Πυρίφλεθών του Ομήρου).

2. «ΤΟ ΒΑΡΕΛΙ ΔΕΝ ΑΛΛΑΞΑ»

Χρόνια του Μεσοπολέμου. Νεχωρίτης «αμερικάνος» — δὲ θυμάμαι ποιὸς — ξεπεξεύει στου Λιόλιου το χάνι. Καλοσωρίσματα και χαίρετούρες ο χαντζής.

— Μια χαρὰ βασιτιέσαι, Γεραντώνη! του λέει ο αμερικάνος; τί πάει να ειπεί να μην αλλάξεις νερό. Εμάς μας στραβογέρασαν τα Ξένα.

Κι ο γερο - Λιόλιος γελώντας:

— Ποιὸ νιρό, ωρέ; Του βαρέλ' δεν άλλαξα!

Αλήθεια έλεγε. Νερό δεν έπτε στη ζωή του, μονάχα κρασί.

Δ. Φ.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

1

Σὲ κοντοσκάλι ανέβαινα ἐπὲ τὸ βράδυ βράδυ
κι ἔγειρε τὸ σελάχι μου μὸπεσε τὸ μαντήλι,
μὲ τετρακόσια δυὸ φλουριά, μὲ δυὸ δραμάκια μόσκο.
Δὲν κλαίω ὁ μαῦρος τὰ φλουριά, τὰ δυὸ δραμάκια μόσκο
μόν' κλαίω τὸ μαντηλάκι μου τὸ θαροξομπλιασμένο,
ν' ὅπου μοῦ τὸ κεντούσανε τέσσερες παντρεμένες
και τέσσερες ἀνύπαντρες, τρεῖς ἀρρεθωνιασμένες.
Ἄν τὸ ἔβρει νιὸς νὰ τὸ χαρεῖ, γέρος νὰ μοῦ τὸ δώσει,
ἂν τὸ ἔβρει κόρνη ἄσκημν νὰ τὴν θαροπροικίσω
κι ἂν τὸ ἔβρει κόρνη ἔμορφη γυναῖκα νὰ τὴν πάρω.

2

Νὰ εἶχα ἴνα μῆλο νὰ ῥιχνα στὸ πέρα παραθύρι
νὰ τσάκιζα τὸ μαστραπὰ πῶχει τὸ μόσκο μέσα,
τὸ μόσκο τὸ γαρούφαλλο καὶ τὸ μακεδονίσι.
— Γιὰ σὲ τὰ λέγω, κόρνη μου, ποῦ εἶσαι στὸ παραθύρι.
Τὸ μαντηλάκι ποῦ κεντὰς ἐμένα νὰ τὸ στείλεις,
νὰ μὴν τὸ στείλεις μαναχὸ παρὰ μὲ τὴν ἀγάπη.
Κι ἐκείνη τὸ παρὰίκουσε καὶ μαναχὸ τὸ στέλνει.
Στὰ γόνάτά του τ' ἄπλωσε καὶ τὸ συκνωρῶται:
— Γιὰ πὲς μου μαντηλάκι μου, πῶς μ' ἀγαπᾷς ἡ καλή μου;
— Σὰ θάλασσα βουρλίζεται, σὰν κύμα δέρνει ὁ νοῦς της
καὶ σὰν τὸ λίγο τὸ νερὸ λιγώνεται ἡ καρδιά της.

Λίγα λόγια:

1. Καὶ τὰ δύο τραγούδια εἶναι ἀπὸ τὰ ποιητικώτερα τραγούδια τῆς ἀγάπης.

Προσέξτε τὸ μαντήλι: Τὸ μαντήλι δὲν εἶναι ὅποιο κι ὅποιο χερομάντηλο (οὔτε... χαρτομάντηλο), εἶναι μαντηλάκι θαροξομπλιασμένο, ὠριοκεντημένο, φιλοδουλεμένο μὲ πολὺν κόπο, μὲ περισσὴν ἐπιμέλεια, ἀλλὰ καὶ μὲ θερμὴν ἀγάπη, εἶναι μαντήλι μὲ ἀξία και σημασία, μαντήλι τ ε φ α ρ ί κ ι.

Δέστε και τὴ θαυμάσιαν εἰκόνα: Ἐνα παραθύρι. Μέσα στὸ μαστραπὰ (τὸ πῆλινο κανάτι τὸ χρησιμοποιοῦμενο ὡς γλάστρα) ὁ μόσκο, τὸ γαρούφαλλο καὶ τὸ μακεδονίσι (τὸ μαϊδονίσι, ὁ μαῖντανός) δηλ. ἡ μοσχοβολιά κι ἡ πρασινάδα. Καὶ ἡ κόρνη νὰ κεντάει. Λουλούδια καὶ κέντημα,

Συνέχεια στὴ σελίδα 6

Όταν ζυγώνουν τα Χριστούγεννα η σκέψη όλων των Νεχωριτών, εγκαταλείπει τη φθοροποιὸ καθημερινότητα και πηλαλάει για το γαλήνιο χωριὸ και θυμάται τις γιορτὲς των Χριστουγέννων, τῆς Πρωτοχρο-

Του

N. ΜΗΑΖΙΩΝΗ

νιάς, των Θεοφανείων, τ' Ἀη-Γιαννιού, του καιροῦ εκείνου.

Το χωριὸ για τους παλιότερους αποτελεί «δρυσομάννα α-ναμνήσεων, αισθημάτων και συναισθημάτων.

Τα Γυμνασιόπαιδα, που μάθαιναν γράμματα πιδ κάτω στις πόλεις (Αγρίνιο - Ναύπακτο, Θέρμο κι αργότερα στον Πλάτανο), καθὼς και οι λοιποὶ ξενητεμένοι Νεχωρίτες, ἀπὸ τα Νικολοδάρβαρα ἀρχίζουν να θυμούνται το χωριὸ και το μυαλό τους να στριφογυρίζει εκεί. Σκέφτονταν πὼς και ἀπὸ πού θα πήγαιναν στο χωριὸ τα Χριστούγεννα, διότι τότε αυτοκίνητο δεν υπήρχε και στο Ξεροβούνι και στα Λαμπροήμερα. Λιόλιο, έπεφτε ἅπατο χιόνι. Είναι κοινή διαπίστωση ὅτι μόνο στο χωριὸ νοιώθεις αυτές τις γιορτὲς, καλύτερα, βαθύτερα, θρησκευτικότερα.

Το χωριὸ Χριστούγεννα, Πάσχα, καλοκαίρι έχει τα θέληγ-τρά του. Ένας συχωριανός μας έγραψε στο «Νεχωρίτη» ὅτι «βγάγια θέλει να πάρει στο χωριὸ και να κάνει Πάσχα ε-κεί» κι έχει πολὺ δίκιο.

Άλλος Νεχωρίτης στο ἀνά-τυπο για τα Λαμπροήμερα «πάμε να κάνουμε Λαμπροήμε-ρα στου σπὶτ μας».

Άλλωστε ο κόσμος του χω-ριού μας, χωράει όλους τους χωριανούς και ὅλα τα ξενητε-μένα παιδιά του.

Ας ξεφυλλίσουμε το βιβλίο της μνήμης και της θύμησης κι ας σημειώσουμε μερικές παλιές παιδικές αναμνήσεις.

Το χωριὸ ετοιμαζότανε να ἀποδεχθεῖ τις γιορτὲς, τῆς γέν-νησης του Σωτήρα και τους ξενητεμένους συγγενεῖς του ἀ-πὸ ὅλα τα μέρη του κόσμου. Οι χωριανοὶ ἀπόκρεβαν ἀπ' τ' Ἀη - Φιλίππου, κράταγαν ὅλο το σαρανταήμερο, δεν ἀρτέ-νονταν καθόλου και ζούσαν με την κρυφὴ προσμονή και ἐγνοια του ἐρχομοῦ των δικῶν τους. Η κακοκαιρία ἔδινε ἀφορμή να χλωπαθίζεται ο κάθε ένας που περίμενε ταξιδιώτη. Χιόνια, ἔβροχες, κακοκαιρίες δεν μπο-ρούσαν να ἐμποδίσουν το μόνι-μο νόστο των Νεχωριτῶν για το χωριὸ. Οι ἀγωγιάτες του καιροῦ εκείνου είχαν πολὺ δου-λειὰ και νταραβέρι τις μέρες αυτές.

Οι γυναῖκες νοικοκύρευαν και ετοίμαζαν το σπὶτι, τα παιδιά ἔστηναν σκανταλιές και οι μεγαλύτεροι ἔστηναν αγκί-στρια για να πιᾶσουν κᾶνα α-γριοπούλι για να τὸ φάνε μετὰ τα Χριστούγεννα, μαζί με το παραδοσιακὸ γουρούνι. Τα μι-κρότερα παιδιά ἔλεγαν τα κά-λαντα στα σπὶτια και ἔτρεχαν στα σοκάκια και στις αὐλές να πάρουν τη φούσκα των γου-ρουινῶν.

Το σφάξιμο των γουρουινῶν, το λιβάνισμά τους, το γδάρσι-μο, το κρέμασμα στα πάτερα του ταβανιού και το φτιάξιμο των λουκάνικων, τῆς θηλειάς, τῆς ματιάς, του πατσᾶ στα σα-γάνια και τις γαθάδες, ήταν οι πιδ ωραίες στιγμές των Χρι-στουγέννων.

Τί ἄλλο να πρωτοθυμηθεῖ κανεῖς!

Τους εσπερινούς, που θάρα-γε το σήμαντρο τῆς ἐκκλησίας στο δέντρο κρεμασμένο, πέρα και στην ἄκρη του αὐλόγυρου και το μικρὸ καμπανάκι του λιθοκτιστοῦ ψηλοῦ καμπανα-ριού. Την νύχτα των Χριστου-γέννων, που σήμαναν ὅλες οι καμπάνες, για να ἐκκλησια-στούν οι χωριανοὶ και προπαν-τὸς ποιὸς δεν θυμάται την με-γάλη Καμπάνα, που ήταν κρε-μασμένη στο ξύλινο καμπανα-ριό, το οποίο ἐδὼ και κάμπο-σα χρόνια δεν ὑπάρχει. Αυτὴ η Μεγάλη Καμπάνα, ηχούσε σε χαρσόσυνες και λυπητερές στι-γμές του χωριού και ἀκουγό-ταν πολὺ μακριά, ἀκόμα και σε γειτονικά χωριά, και η οποία κάποτε ράγισε ἀπὸ τον πάγο και το χιόνι και η φωνή τῆς δρᾶχνιασε και δεν ξαναηκού-στηκε ο γλυκόλαλος ἦχος τῆς.

Το πρῶι - πρῶι που τέλειω-νε η χριστουγεννιάτικη λειτουρ-γία, ὅλοι οι χωριανοί, οι πα-λιονεχωρίσιοι και οι κατοι-κούντες στα Καλαθαίικα, ἐπέ-στρεφαν στα σπὶτια τους, για να καθήσουν στο σοφρά, ἢ στο τραπέζι, με ὅλη τη φαμίλια τους. Το γουρούνι, το κρασί (γλυκό, μπρούσκο, γιοματάρι) δεν ἔλλειπαν συνήθως ἀπὸ τα σπὶτια των χωριανῶν. Ἀν τύ-χαινε να λείπει χοιρινό, ἀπὸ κάποιο σπὶτι, οι γείτονες και οι συγγενεῖς πρόσφεραν ἀπ' το δικό τους.

Αποβραδὺς τῆς Πρωτοχρο-νιάς οι χωριανοὶ περίμεναν τον ἐρχομὸ του νέου χρόνου, παί-ζοντας κολτσίνα στα μαγαζιά, ἢ σε σπὶτια. Τα Θεοφάνεια τις περισσότερες φορὲς ήταν χιο-νισμένα και κρουσταλλιασμέ-νοι οι δρόμοι και τα σοκάκια του χωριού, προπαντὸς στις κατηφόρες προς τους κάτω μα-χαλάδες, ὅπου το νερὸ κύλαγε σε πολλὰ σημεία στο δρόμο.

Επίσης κρούσταλλα κρέμον-ταν στο πέτρινο καμπαναριὸ στην Ἐκκλησία, και σ' ὅλες τις στέγες των σπιτιῶν, στο κομ-μάτι δε ἀπὸ του Κουβελά τη δρύση μέχρι τα Σκεπαρναίικα, που κρουσάλλουνε το νερὸ που κυλούσε προς τα κάτω, τα παι-διὰ κάνανε τσουλίθρες.

Την παραμονή των Θεοφα-νείων, του Σταυροῦ, ο παπὰς με ἓνα παιδί, πέρναγε κι ἀγία-ζε ὅλα τα σπὶτια.

Ανήμερα των Θεοφανείων οι χωριανοὶ ἐρχονταν στην Ἐκκλη-σία με τις κούπες τους, τα τσουκάλια τους, τις κανάνες - μαστραπάδες τους, για να πάρουν τον ἀγιασμὸ να πιουν και ν' ἀγιάσουν τα ζωᾶ τους, τα χωράφια τους, τα σπὶτια τους, τις στρούγκες τους, τα κήπια τους.

Τα παγανὰ και τα καρκα-τζία, τα οποία κατὰ τα λεγό-μενα των παλιότερων κυκλοφο-ρούσαν τη νύχτα, ἐμπαιναν ἀπὸ το μπουχαρὶ μέσα στα σπὶτια

και μαγάρizαν τα πράγματα. Τις μέρες εκείνες ἔδιναν οι γιορτὲς την ευκαιρία για ἐπι-σκέψεις των χωριανῶν οι ο-ποῖοι «φκιώνταν» χρόνια πολ-λὰ στους γιορτάζοντες. Οι ἐφ-κὲς τότε ήταν ἀνυπόκριτες καὶ πιδ ἀγνές, ήταν «ευχὲς εκ θα-θέων» ὅπως ἔγραφαν προ ημε-ρῶν οι φωνές και ψίθυροι «Των Νέων τῆς Ρούμελης». Την τιμη-τική του βέβαια αυτές τις μέ-ρες είχε ο παπὰς, ο οποίος θρι-σκόταν στους δρόμους για να σηκώσει υψώματα στα σπὶτια που γιόρταζαν. Τότε το χωριὸ ήταν γεμάτο ἀπὸ κόσμο και το καθήκον αὐτὸ ήταν κουραστικό. Κοντὰ στον παπὰ πήγαινε κι ἓνα παιδί για να κρατᾷ το θυμιατὸ και να δοηθάει.

Τ' Ἀη - Γιαννιού τα γυμνα-σιόπαιδα ἀναχωρούσαν παρέες - παρέες, πίσω ἀπὸ κάποιο α-γωγιάτη, για να γυρίσουν στη σχολική καθημερινή τους υπο-χρέωση, με τα σακκούλια τους γεμάτα φαγώσιμα. Οι ἄλλοι ξενητεμένοι είχαν δικό τους πρόγραμμα ἀναχώρησης ἀπὸ το χωριὸ. Σήμερα ἐφευγαν οι μεν, ταχιά οι δε, μεθαύριο οι ὑπόλοιποι.

Φεύγοντας ἀφήναν το χωριὸ με τα θέληγτρά του και τον ὁμορφο ὀρίζοντά του. Τον Καρ-φοπεταλιά που ἀκόντιζε με τα σουβλερὰ δόντια του τα σύννε-φα που μαζεύονταν ἀπὸ πάνω του, τον Κοκκινιά και τον Ἀρ-δίνη, με τις χιονισμένες κορυ-φοπλαγιές τους. Μόλις σκαπέν-ταγαν στο Λιόλιο, ἔχαναν τον ὀρίζοντα του χωριού κι ἔβλε-παν ὀρίζοντες ἄλλων χωριῶν.

Το ταξίδι τῆς σκέψης και τῆς θύμησης στο χωριὸ δεν ἔ-χει τελειωμό, οὔτε μπορεῖ κα-νεῖς να το σταματήσει, πάει κι ἔρχεται κάθε χρόνο, χωρὶς να ἀποσταίνει, και να χορταίνει.

Οι παιδικές ἀναμνήσεις του χωριού δεν προσβάλλονται ἀπὸ την ευρωτίαση (μούχλα) ἢ τη λήθη του πανδαμάτορα χρόνου.

Τις ίδιες θύμισες, ἴσως και περισσότερες, τα ἴδια αισθή-ματα και πιο ἐντονα θα ἔχουν κι ἄλλοι χωριανοί γι' αὐτὸ και δεν διεκδικῶ μόνος μου την α-γάπη και τις ἀνεξίτηλες ἀνα-μνήσεις του χωριού μας.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Παρακαλούμε τα μέλη του Συλλόγου μας, και ὅλους τους Νεχωρίτες ὅπου κι ἀν μένουν, να μας τηλεφωνούν (τηλ. 72.37.557 Κ. Μάντης) ἢ να μας γράφουν στα γραφεῖα του Συλλόγου, ἐπὶ ὄνομα ἢ ἀνώνυμα, και να μας ἐνημερῶ-νουν για Κοινωνικά ἢ ἄλλα θέματα, και για πιθανή ἀλλαγὴ τῆς διεύθυνσης τῆς κατοικίας τους.

Δεν εἶναι δυνατόν νὰ εἰμαστε πλήρως ἐνημερωμένοι και στον χρόνο που πρέπει για τα Κοινωνικά ἰδίως θέματα. Ἐτσι θα λείψουν και τα μικροπαράπονα που κάποιον - κά-ποιον ἀκούγονται.

Μας ἐπεστράφη ἀπὸ την Αμερική ο «ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ» που στείλαμε τον Οκτώβριο στους: Καθαγιάννη Ιωάννη τον Αποστ., Μαύρο Ενθόμιο τον Νικ., Αλποριάννη Αθανάσιο τον Χρ., Χαρωαντζή Κώστα τον Νικ., Πετρούκα Δημήτριο τον Νικ., Σγάγια Αθανάσιο τον Νικ. και Λάζου Μαργδα-ληνή τον Γ.

Επίσης παρακαλούμε ὅποιον γνωρίζει την διεύθυνση του εἰς την Μυτιλήνη, που ἔμενε, Ἀντωνίου Ι. Μασγάλα, να μας ἐνημερώσει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΝΤΗΣ	Τηλ. 72.37.557
Κ. ΦΟΥΡΛΑ - ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ	Τηλ. 72.19.941
Κ. ΦΛΩΡΟΣ	Τηλ. 64.45.850
Δ. ΖΑΧΟΣ	Τηλ. 41.23.552
Ι. Δ. ΜΑΛΛΙΟΣ	Τηλ. 97.36.321 - 36.21.760
Ι. Α. ΜΑΛΛΙΟΣ	Τηλ. 95.17.234 - 32.29.667
Δ. ΣΑΛΤΟΣ	Τηλ. 95.24.255 - 45.26.917

Η Γιατρική στο Νεχώρι

Μνήμη γιατρού Βασιλείου Κολατσώνη

1. Πολλοί έκαναν τόν πρακτικό γιατρό στο Νεχώρι, αλλά τρεις ήταν «οί καλοί»: ο Πανταγείας, ο Χαμπλός κι ο Τσαφένιος. Καλύτερος ο Τσαφένιος. «Τσαφένιος δα με τὸ νάμι».

— Πῆι στούν Πανταγείας;
— Πῆι.
— Πῆι στού Χαμπλό;
— Πῆι κί σ' αὐτόν.
— Πῆι στούν Τσιαφένιου;
— Πῆι κί στούν Τσιαφένιου.

— Πῆι κί στούν Τσιαφένιου κί διάφουρου δὲν εἶδι; ἦταν νὰ μὴ γλυτώσ'! Τάχα ὁ ἀρρώστος δὲν εἶχε γιατρεμό, δὲν εἶχε μέρες νὰ ζήσει — τόση ἐμπιστοσύνη ἔδιναν στὰ «πρακτικά» τοῦ Τσαφένιου.

Ὁ Πανταγείας (Βασίλης Παπαλέξης) εἶχε τὸ συνήθειο — λόγω ἐπαγγέλματος — νὰ εὐχεται κι ὅλο νὰ εὐχεται: «πάντα υγεία, πάντα υγεία!». Κι οἱ χωριανοὶ τοῦ κόλλησαν τὸ παραγκώμι: «Πανταγείας» (Τὸ παραγκώμι κληρονόμησε ἀπὸ τοὺς ἑξι γιουὺς του μόνον ὁ Ἀλέξης, ὁ δάσκαλος).

Ὁ Χαμπλός (Δημήτριος) ἔκανε καὶ τὸν δοντογιατρό. Τῆς δοντογιατρικῆς του μάρτυρας (μὲ τὴ διττὴ ἔννοια τοῦ μαρτυρίου καὶ τῆς μαρτυρίας) ὁ Νικόλαος Δημ. Καλαθᾶς, ὁ Στραβοτσάουλος. Καθὼς ὁ Χαμπλὸς τράβαγε μὲ τὴ δοντάγρα νὰ τοῦ βγάλει τὸν τραπεζιτῆ, τοῦ ξέσκλησε τὸ μάγουλο καὶ τὸν ἄφησε τὸν καημένον ἐπὶ ζωῆς σακατεμένο.

Ὁ Τσαφένιος (παρατσούκλι τοῦ Ἰωάννη Ν. Κολοκύθα) ἐνεχόμενος σὲ φονικό — «Εβαλε, λένε, καὶ σκότωσαν τὸν Κώστα Πατερέκα, 1895, στὰ Κονιαροχώρια Μακεδονίας — αὐτοεξορίστηκε στὸ Τσίντζιο (ν. Σιτοχώρι) Νιγρίτας, «τούρκικο» τότε. Ἀλλάξε καὶ τ' ὄνομά του καὶ γράφτηκε Σκύλαρης. Γιάτρεψε τὸ παιδί Τούρκου πασιᾶ. Εἶχε «στριφτεῖ τ' ἄντερο τοῦ παιδιοῦ», δηλ. ἔπαθε εἰλεό, τὸ πότισε ὁ Τσαφένιος «διάργυρο» (ὕδραργυρο) καὶ ξεστρίφτηκε τ' ἄντερο. Κι ἀπὸ τότε μὲ τὴν ἄδεια τοῦ πασιᾶ ἔκανε ἐπίσημα τὸ γιατρό.

Τὸν πρακτικό γιατρό ἔκαναν κι ὁ Παπαγιώργης καὶ ὡς τις μέρες μας ὁ μπαρπα - Νάσιος ὁ Λόνος (πέθανε τὸ 1967), «ἀλάθευτος» στὰ καψίματα, ἀλλὰ καὶ «εἰδικὸς νὰ κόβει τὴ χ' σὴ Πέφτη ἢ Σάββατο μὲ τρυφεροφeggiριά». (Χρυσή = Ἰκτερος). Εἶχε καὶ τὸ γιατροσόφι (χειρόγραφο τετραδίο) τοῦ Παπαγιώργη.

Στὴ μαιευτικὴ «πιπτιδιούνταν» μονάχα γυναῖκες. Σὲ παλιότερους καιροὺς τὴ μαμμὴ ἔκαναν ἡ Κοτσαλίνα, ἡ Τζαβαλίνα, ἡ Τσόλαινα. «Ξελεχώνευαν δίκως πλέρα, ἔτοι γιὰ τὴν ψυχὴ τους». «Ὅμως πόσες μανοῦλες δὲν πῆραν στὸ λαιμό τους!». «Τὸ ὄγαλαν μίτά σ' νιά — σχοινιά» (τὸ παιδί), «ἔπαθι στ' λικουινιά» (ἡ γυναίκα), «ἔχασαμ τ' μούλα μ' οὔλου τοῦ φόρτουμα» (πέθανε κι ἡ μάνα καὶ τὸ

παιδί). Κάθε φράση κι ἓνα δράμα. Οἱ παλιές μαμμές κρυφὰ κι ἀπόκρυφα ἔκαναν κι ἄλλα: «χάλαγαν μικρά, ἀποσκέπαζαν ἄνομα, κατὰκειάζαν κοπέλια».

Στὰ χρόνια τοῦ Μεσοπολέμου καὶ τῆς Κατοχῆς τὴ μαμμὴ ἔκανε ἡ Τουμπομήτριναι. Πρακτικὴ, ἀλλὰ συννετὴ καὶ προσεκτικὴ μαμμή.

Εἰδικευμένη στὰ γυναικολογικὰ ἦταν ἡ Καραδημομήτριναι, ἡ Τσελεμεντοῦ. «Μεταχειρίζεταν χορτάρια, ἀχνούς, κόλλησες. Σήκωνε τὰ πάκια, τράβαγε τὰ ψυχοκόκκαλα». Παινεύεταν πὺς πολλὲς (κι ὄχι μόνο χωριανές, ἀλλὰ καὶ ξενοχωρίτισσες) μὲ τὰ πρακτικὰ τῆς εἶδαν τὴν υγεία τους. Μὰ τὰ μυστικὰ τῆς γιατρικῆς τῆς δὲ θέλησε νὰ τὰ εἰπεῖ σ' ἄλλη.

Στὰ ὀρθοπεδικὰ «πιπτιδιούνταν» πολλοί, ὁ Γιανναράκης, ἄλλοι. Ἀλλ' ὅποιος ἤθελε νὰ γένει καλὰ κατακάλα, πάννε στὸν Τσιούνη στὴ Δομνίστα. «Τὸν Τσιούνη δὲν τὸν ἔφτανε κανένας, τέτοιες ἐπιτυχίες εἶχε στὰ τσακίσματα».

Ὡς ματογιατροὶ ἀκούονταν οἱ Τερνιώτες. «Ἐκοβαν τὸ ρίμα, τὸν καταρράχτη, γιάτρευναν τὸν πονόματο».

Γιὰ τὴν πρόγνωση τῆς λύσσας ξαῖκουστος ἦταν ὁ Λύσσαρης στὸ Ἀπόκουρο (χωριὰ τοῦ Θέρμου).

Γιὰ φῖδια, σκαρπιάδες, σεροέγκια, μαρμάγκες, σαρανταποδαροῦσες καὶ τὰ παρόμοια, ἄς ἦταν καλὰ οἱ φιδόσκοινες τοῦ Κορομπίλη ἀπὸ τὴ Μακρυνεῖα.

Γιὰ τὰ μάια καὶ τὰ μαντολοῖκια πρώτη μάνισσα τοῦ τόπου μας ἡ Ναούμαйна στὸ Κάστρο τοῦ Ἐπάχτου. Στὴ Ναούμαйна ἀράδιαζαν τὰ γυναῖκα νὰ φτιάσουν ἢ νὰ χαλάσουν μάια. «Ὅσο γιὰ τ' ἀπομάτι κι ἄλλα ξορκολοῖκια δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ τρέχουν μακριὰ. Ἦξε-ραν (καὶ ξέρουν) ἀπὸ τέτοια πολλὲς χωριανές.

Ἀλλὰ καὶ ὁ πασαένas, ποιὸς λίγα - ποιὸς πολλὰ, μεταχειρίζεταν (καὶ μεταχειρίζεται) τὰ «πρακτικά», τὰ ὁποῖα μπορεῖ νὰ εἶναι θεραπευτικῶς εἴτε θετικὰ εἴτε οὐδέτερα εἴτε καὶ ἀρνητικὰ καὶ βλαβερὰ, εἴτε πρακτικῶς σωστά, ἀλλὰ συνοδευόμενα συνήθως μὲ ξορκολοῖκια καὶ μαντολοῖκια.

Ἀκρὴ δὲ βρίσκεις στὴ «λαϊκὴ γιατρικὴ» —σάμπως καὶ στὴν ἐπιστημονικὴν ιατρικὴ βρίσκεις ἀκρὴ;

2. Ἀπὸ τὴ δεκαετία τοῦ 1890 κι ἐδῶθε φάνηκαν στὰ χωριά μας καὶ ἐπιστήμονες γιατροί. Πρῶτα ὁ Λούρος καὶ ὁ Τσώνης στὸν Πλάτανο, ὁ Παπαγιαννίδης στὴν Κλεπά, ὁ Ἀλεξανδρόπουλος στὴν Ἀμπλιανη (Σταυροπήγιο). Ὑστερώτερα ὁ Ἀλεξόπουλος στὰ Κουτουλίσια (Κρουονέρι), ὁ Θεολόγης στὴν Κλεπά, ὁ Κολατσώνης στὸ Νεχώρι.

Πρῶτος Νεχωρίτης ἐπιστὴ

μονας γιατρός ὁ Ἰωάννης Ἀνδρέα Λάππας (1884—1960). Πτυχιούχος ἦδη ἀπὸ τὸ Φθινόπωρο τοῦ 1912, καθὼς φαίνεται στὴν ἐξῆς ἐγγραφή: «Ὀνομάζονται ἐφεδρὸι δόκιμοι ἱατροὶ οἱ πτυχιούχοι τῆς ἱατρικῆς Λάππας Ἰωάννης τοῦ Ἀνδρέου δῆμου Κλεπαίδος τῆς Αἰτωλοακαρνανίας, ἀπογραφῆς 1905. «(ΦΕΚ 219) 5.11.1912, τ. Β', σελ. 642). Σταδιοδρόμισε ὡς γιατρός στὸ Πολεμικὸ Ναυτικὸ καὶ ἐπὶ πολλὰ χρόνια ὡς γιατρός (καὶ Δήμαρχος) στὸ Παλαιὸ Φάληρο. Πρόσφερε, περιστάσι-κά, ὡς ἀδειούχος ἢ παραθεριστής, τίς ἱατρικὲς του ὑπηρεσίες καὶ στὸ Νεχώρι.

(Ὁ πατέρας μου θυμᾶται: «Εἶχαμε τύφο στὸ χωριό, ἀρρώστησα κι ἐγὼ κι ἄλλοι χωριανοί. Μᾶς ἔσωσε ὁ Λάππας ὁ γιατρός ποὺ ἦταν μὲ ἄδεια στὸ χωριό»).

Δεύτερος Νεχωρίτης γιατρός ὁ Βασίλειος Χρ. Κολατσώνης (1899—1948). Μόνιμος γιατρός στὸ Νεχώρι ἀπὸ τὸ 1923 ὡς τὸ 1948 ποὺ πέθανε. Ἡ προσφορὰ του πολὺτιμη, ανεκτίμητη. Ἐμεῖς τὰ παιδιὰ τῆς Κατοχῆς, δηλ. τὰ παιδιὰ τῆς πείνας, τῆς ἀβитаμίνωσης καὶ τῆς ἐλονοσίας — οἱ τυρανισμένοι ψυχούλες — τοῦ ὀφείλουμε τὴ ζωὴ μας.

Τρίτος Νεχωρίτης γιατρός ὁ Κωνσταντῖνος Δημ. Φούρλας (1907—1953). Ἀσκήσε τὴν γιατρικὴν στὴ Δομνίστα (1938—1947) καὶ στὴν Ἀθήνα (1947—1953), ἀλλὰ καὶ στὸ Νεχώρι μὲ λεπτότητα καὶ διακριτικότητα μὴν τυχὸν θιγεί ὁ συνάδελφός του.

Τέταρτος Νεχωρίτης γιατρός ὁ Φῶτιος Γεωργ. Μάρος (1912—1970), γεννημένος καὶ μεγαλωμένος στὴ Ρουμανία, ἐργάστηκε στὴν Ἀθήνα ὡς εἰδικευμένος φυματολόγος στὸ Σισμανόγλειο. Τὸ 1948, ὑπηρετώντας ὡς γιατρός σὲ στρατιωτικὴ μονάδα τῆς Ἀράχο-δας, παρέιχε ἀνιδιοτελῶς τὴν ἱατρικὴν του περιθαλψὴ καὶ στὸ Νεχώρι. (Ὁ Κολατσώνης τότε ἀσθενοῦσε).

Πολλοὶ γιατροὶ ἐργάζονταν παλιότερα μὲ τὴ λεγόμενὴ κοντότα. Κοντότα σημαίνει προσφορὰ ὑπηρεσίας μὲ ἐτήσια κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβή. Κάθε οἰκόνεια πλήρωνε, σὲ χρῆμα ἢ σὲ εἶδος, τόσα τὸ χρόνο καὶ ὁ γιατρός —ἀγύρευτος νὰ ἦταν— μιὰ φορὰ τὴ βδομάδα περνοῦσε στὰ χωριά (ὅπως κάνει καὶ σήμερα ὁ Ἀγροτικός) ἢ ἔτρεχε ὅποτε τὸν καλοῦσαν ἐκτάκτως.

(Μεταφορικά: «Ἐξ' τοῦ γιατροῦ κοντότα»=δὲν τοῦ λείπει ἡ ἀρρώστεια, εἶναι ἀρρωστιάρας. Παρόμοια κι ἡ φράση «Δὲ σ' κῶν' προυσκέφαλου» = εἶναι διαρκῶς κλινήρης).

Ἀλλὰ ὑπῆρχαν καὶ ἄνθρωποι, ποὺ θέλεις ἀπὸ ἀγνοία, θέλεις ἀπὸ ἀμέλεια, θέλεις κι ἀπὸ ἀνέχεια, «δὲν παραπάνναν σὲ γιατρό». Γερόντισσες ὡς τις μέρες μας

παινεύονταν πὺς «γιατρός δὲν ἄπλωσε χέρι ἀπάνου τους» ἢ πὺς «δὲν ξέρουν τί πάει νὰ εἰπεῖ θερμόμετρο». Ὁχι, βέβαια, πὺς δὲν ἀρρώστησαν ποτέ τους, ἀλλὰ... «τί νὰ σοῦ κάμει κι ὁ γιατρός!». Μόνον σὲ μεγάλη σφιζή, κι ἀφοῦ μεταχειρίζονταν ὅλα τὰ «πρακτικά» (ρεμέντια, ξορκολοῖκια, μαντολοῖκια, διαβάσματα) θὰ καλοῦσαν γιατρό:

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 5

ποὺ μαρτυροῦνε τοῦ κοριτοῦ τὴν καλαισθησία καὶ τὴν ἀξιάδα.

Ὅσο γιὰ τὸ μῆλο —αὐτὸ τὸ κατ' ἐξοχὴν ἐρωτικὸ σύμβολο— καὶ τὴ μὴ λ ο β ο λ ί α, τί νὰ εἰπεῖ κανεῖς; Νὰ θυμηθεῖ τὸν πανάρχαιο μῦθο μὲ τὸ μῆλο τῆς Ἐριδος ποὺ ὁ Πάρης τὸ ὕωσε στὴν ὁμορφότερη θεά; Νὰ θυμηθεῖ τὸν βυζαντινὸ θρύλο ποὺ ὁ αὐτοκράτορας Θεόφιλος πρόσφερε τὸ μῆλο στὴν ὁμορφὴ Θεοδώρα κι ὄχι στὴν ἐξίσου ὁμορφὴ, ἀλλὰ καὶ μορφωμένη Εἰκασία; (Καὶ ἡ ἄτυχη, ἀφοῦ ἔχασε τὴν ἐπίγεια βασιλεία, εἶπε νὰ κερδίσει τὴν ἐπουράνια, κι ἐγίνε ἡ μοναχὴ Κασσιανή). Νὰ θυμηθεῖ τὰ νεοελληνικὰ γαμήλια ἔθιμα, ὅπου ἡ νύφη παίζει μῆλο, πετάει μῆλο, χαρίζει μῆλο —καὶ καλὸτυχη, καλὸμοιρὴ αὐτὴ ποὺ θὰ τὸ πάρει!

2. Στὸ Νεχώρι καὶ τα δυὸ τραγούδια τραγουδιῶνται καὶ χορεύονται «στὰ τρία» (ἀπολυτὰ).

Τὸ πρῶτο:

Σὲ κοντοσκά— Σὲ κοντοσκάκι ἀνέβαινα— Δῆμο μου Σὲ κοντοσκάκι ἀνέ—νε—βαινα νέψέ — μωρέ — νέψέ τὸ βράδυ βράδυ...

Τὸ δεύτερο:

Νὰ εἶχα νὰ μὴ— Νὰ εἶχα νὰ μῆλο νὰ ριχνα— Ροῖδω μου.

Νὰ εἶχα νὰ μῆλο νὰ—νὰ—ριχνα στὸ πέ—Ροῖδω μ' — στὸ πέρα παραθύρι...

Οἱ παλιότεροι καὶ τὸ δεύτερο τραγούδι «τὸ πάνναν στὸν ἴδιο νηχό» μὲ τὸ πρῶτο, ὡς ἐξῆς:

Νὰ εἶχα μερά — Νὰ εἶχα μεράντζι νὰ ριχνα — Λένη μου

Νὰ εἶχα μεράντζι νὰ—νὰ — ριχνα στὸ πέ—μαρή—στὸ πέρα παραθύρι... (μεράντζι = νεράντζι καὶ μεράντζουλα = νεραντζούλα, ἀπὸ ἐπίδραση τοῦ ρήματος: μεραντζιάζομαι — μαραντζιάζομαι — μαραγιάζομαι = μαραίνομαι).

ΔΗΜ. Φ.

— Δὲ μπορεῖ, γιατρέ μ', οὔλα τὰ μπικειρίσκαμι κι διαφουρὰ δὲν εἶδι, μέρα παραμέρα θαλαῖν' τί θὰ τοὺν κάμ'ς κάμι τουν!

Ἐπρεπε ὁ ἀρρώστος νὰ θαρῶναι, νὰ νὰ τοῦ πεθαμοῦ γιὰ νὰ τὸν ἰδεῖ ὁ γιατρός.

Προσπάθησε πολὺ ὁ Κολατσώνης νὰ πείσει τὸν κοσμάκη, τουλάχιστο τίς μικρομάνες, νὰ τρέχουν στὸν γιατρό.

Ἀς θυμίσω ἐδῶ καὶ δυὸ —τρεῖς «μουραπάδες» τῆς ἐποχῆς Κολατσώνη. (Ὁ Κολατσώνης ἦταν «μανούλα» στ' ἀστειολογήματα) :

1

Πάει ἓνας Παλιονεχωρίσιος τ' ἀρρωστο κορίτσι τοῦ στοῦ Γιατροῦ.

— Θὰ κάμεις ἐτοῦτο, θὰ κάμεις ἐκεῖνο, τοῦ λέει ὁ ἱατρός. Πάρε κι αὐτὸ τὸ φάρμακο καὶ θὰ τοῦ δίνεις ἓνα κουτάλι τῆς σούπας πρῶι - μεσημέρι - βράδυ. Κατάλαβες;

— Κατάλαβα, γιατρέ μ'. Κι οὔλα θὰ τὰ κάμου, τοῦ χλιαράκ' τς σούπας μ' λές ποὺ θὰ τοῦ θρῶ;

— Χλιάρι ποὺ τρῶς τὴν ξινογαλοτριψιάνα δὲν ἔχεις;

— Ἀα...

2

Τὸ παιδί ἦταν ἀρρωστο. Τὸ εἶδε ὁ Γιατρός, ἔδωσε τὰ γιατρικά του καὶ διατάζει:

— Νὰ ῥχεστε νὰ μοῦ λέτε πὺς πάει ὁ πυρετός του.

Στέλνουν τὴ θάβα... «Νὰ πᾶς νὰ εἰπεῖς τοῦ Γιατροῦ πὺς τὸ παιδί ἔχει τριάντα ἔξι καὶ τέσσερα». Πάει καὶ τοῦ λέει:

— «Ἐξ' κί τέσσιρα ἔχ' τοῦ παιδί, Γιατρέ μ'!

— «Ἐξ' καὶ τέσσερα θὰ χεις ἐσύ, θειά.

Καὶ χαχαχά... τὰ γέλια ὁ Κολατσώνης.

(Καὶ ἡ φράση, ἀποτότε, κοντεύει νὰ γίνε παροιμιακή: «Εἶνι ἔξ' κί' τέσσιρα» = λέει ἄλλα ἀντ' ἄλλα, ἀνοηταίνει, παραλογίζεται).

3

Συννηθισμένη ἐπὶ Κατοχῆς ἀρρώστια τὰ «κοιλιακά»: πυρετός, δυσκοιλιότητα, βάρος στὴν κοιλιά. Κλύσματα, καθάρσιο καὶ ἄλλα ἐνεργητικὰ συνιστοῦσε ὁ Γιατρός. Ἄν ὁ ἀρρωστος «ἀέριζε» πάννε πρὸς τὸ καλύτερο (ἀποδῶ κι ἡ παροιμία «κῶλος κλασμένος, γιατρός χεσμένος»).

— Ἀερίζε, αερίζε; ρωτᾶει ὁ Γιατρός μιὰ γερόντισσα γιὰ τὸν ἀρρωστο. Ἀλλ' ὡς κατάλαβε ἡ καημένη:

— Δὲν ἀπουῖζ' ἀπού π' θινά, Γιατρέ μ'! (Δὲν ἀποῖζει —ἀπόγειος αὔρα— δὲ φυσάει ἀεράκι, ἔχομε νηνεμία, ἀπνοία).

Κι ὁ Κολατσώνης γελώντας τρανταχτά:

— Κλάν'; πουρδίζ'; αὐτὸ σὲ ρωτᾶω, θειά;

— Ἐσπασι κι ἔριψι, Γιατρός.

Συνέχεια στὴ σελίδα 8

ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΕ ΝΕΧΩΡΙΤΗ

Ὅπου κι ἂν βρίσκεσαι, μὴν ξεχνᾶς τὸ Χωριό μας.

Βοήθησέ το ὅσο μπορεῖς κι ὅταν μπορεῖς, γιὰ νὰ τὸ

βρεῖς καλύτερο σὰν Ξαναπᾶς.

Στις 19 και 20 Νοεμβρίου στην Ναύπακτο και στην Παπαχαλαμπείο αίθουσα, πραγματοποιήθηκε το Α' Πανναυπακτικό Συνέδριο, που διοργάνωσε η Ομοσπονδία Συλλόγων Ναυπακτίας (Ο.ΣΥ.Ν.).

Στο Συνέδριο εκτός από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ο.ΣΥ.Ν. που παρέστη ολόκληρο, παρέστησαν και ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπακτίας και Αγίου Βλασίου κ.κ. Αλέξανδρος, οι βουλευτές του Νομού μας κ.κ. Αθανάσιος Δημητράκης, Χρήστος Φωτόπουλος, Νικόλαος Κωστάκης και Χρήστος Μπασαγιάννης, ο Νομάρχης Αιτωλοακαρνανίας κ. Γεώργιος Παπαϊωάννου, ο Δήμαρχος Ναυπάκτου κ. Σπύρος Κοσανδιανός, ο συγχωριανός μας επίτιμος Αντιεπιστάτης του Αρείου Πάγου και πρώην υπουργός Αλέκος Φλώρος, ο αντιπρόεδρος του ΟΑΕΔ Άγγελος Ζησιμόπουλος, ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αιγαίου κ. Παν. Αλεξάνδρης, εκπρόσωποι κομμάτων, πολλοί κοινοτάρχες, εκπρόσωποι Ναυπακτιακών Συλλόγων, υπηρεσιακοί παράγοντες Δημοσίων Υπηρεσιών, και πάρα πολύς κόσμος.

Επίσης παρέστη ο κ. Δημήτριος Φούρλας ως εκπρόσωπος της Εταιρείας Ναυπακτιακών Μελετών, που είναι και Αντιπρόεδρος, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Κωνσταντίνος Μάντης, και ο Πρόεδρος της Κοινότητας Σωτήριος Χολέβας.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ο.ΣΥ.Ν. αξίζουν θερμά συγχαρητήρια τόσο για την άρτια οργάνωση του Συνεδρίου, όσον και διότι με επιτυχία διηύθυνε τις εργασίες του Συνεδρίου.

Επίσης συγχαρητήρια αξίζουν και στους εισηγητές των διαφόρων ενόθητων, οι οποίοι εκάλυψαν με τις εισηγήσεις όλα τα προβλήματα που απασχολούν την επαρχία Ναυπακτίας.

Στο Συνέδριο έλαβε τον λόγο και ο κ. Αλέκος Φλώρος, ήτο επίσημος προσκεκλημένος από το Δ.Σ. της Ο.ΣΥ.Ν., ο οποίος συνεχάρη τόσο το Δ.Σ. της Ο.ΣΥ.Ν., όσον και τους ειδικούς εισηγητές, οι οποίοι τοποθετήθηκαν με τις εισηγήσεις των σωστά στα προβλήματα της επαρχίας μας.

Επίσης πρέπει να τονίσουμε ότι ο κ. Φλώρος παρενέβη πολλές φορές σε διαδικαστικά θέματα του Συνεδρίου, και με τις παρεμβάσεις αυτές συνέβαλε στην ομαλή διεξαγωγή των εργασιών του Συνεδρίου. Και επίσης τοποθετήθηκε σε διάφορα θέματα. Τα θέματα δε της επαρχίας που ανέπτυξαν οι εισηγητές, ήταν κατά ενότητα τα εξής:

Α' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΜΟΡΦΗ ΕΠΑΡΧΙΑΣ — ΦΟΡΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Εισηγητής ο Δημήτριος Ταμπάκης, Κοινοτάρχης Μακυνείας. Με Α' Θέμα: Γεωγραφικό - Ιστορικό - Δημογραφικό - Διοικητικό πλαίσιο - Γεωγραφικές ενότητες - Ρόλος Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Β' Θέμα: Ο ρόλος της Ο.ΣΥ.Ν. και των πατριδοποτικών Συλλόγων στην πολιτιστική και κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της Ναυπακτίας. Εισηγητής ο κ. Γεράσιμος Μούρτος Αντιπρόεδρος Ο.ΣΥ.Ν. ως εκπρόσωπος του ΚΕ.ΣΥ. της Ο-

ΤΟ Α' ΠΑΝΝΑΥΠΑΚΤΙΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

μοσπονδίας. Γ' Θέμα: Ο ρόλος των αποδήμων Ναυπακτίας στην ανάπτυξη της Ναυπακτίας - παλιννόστηση. Εισηγητής η Νικολίτσα Ράπτη - Βελή, επιστήμων Περιφ. Ανάπτυξης.

Β' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Α' Θέμα: Θαλάσσιος τουρισμός - Ορεινός τουρισμός - Αγροτικός τουρισμός - Περιβάλλον - Ιαματικές πηγές. Εισηγητής Ε. Π.Α. Β' Θέμα: Πολεοδομία - Οικιστική ανάπτυξη Ναυπάκτου παραθαλάσσιων και ορεινών περιοχών, ζεύξη Ρίου — Αντιρρίου. Εισηγητής Ε.Π.Α.

Γ' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Α' Θέμα: Πολιτισμός, αρχαιότητες, μνημεία, κειμήλια, γράμματα, τέχνες, τοπικός Τύπος, πολιτιστικά σωματεία, κληροδοτήματα, δωρεές. Εισηγητής Παναγιώτης Χριστόπουλος, δ.φ. Β' Θέμα: Παιδεία, χωροταξική κατανομή Σχολείων, μεγάλες σχολικές μονάδες, σχολικά σκατοφεία, μεταφορά μαθητών. Εισηγητής: Κώστας Παπαδημητρίου, Σχολικός Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Γ' Θέμα: Αθλητισμός: Αθλητικοί Όμιλοι, Γυμναστήρια, Γήπεδα, Στάδια. Εισηγητής: Παναγιώτης Βλαχογιάννης, Καθηγητής Φυσικής Αγωγής, προπονητής.

Δ' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Α' Θέμα: Γεωργία, Κτηνοτροφία, Μελισσοκομία, Δασοκομία, Πανίδα, Αλιεία, Συνεταιρισμοί. Εισηγητής Γιάννης Ζαμπάρας, γεωπόνος, π. Διευθυντής Υπουργείου Γεωργίας. Β' Θέμα: Οικοτεχνία - Βιοτεχνία - Ορυκτός πλούτος, Εργατικό δυναμικό. Εισηγητής: Κώστας Σταυρόπουλος, Οικονομολόγος, Διαχειριστής BIONIA.

Ε' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Θέμα: Οδικό δίκτυο, Συγκοινωνία, Τηλεπικοινωνίες, Επιπικοινωνίες, Τηλεοπτική κάλυψη, Περίθαλψη, Πρόνοια - Εξηλεκτρισμός, Ύδρευση, Αποχέτευση. Εισηγητής: Γεώργιος Γαλανόπουλος, Δικηγόρος, Γεν. Γραμματέας Συλλόγου Αραχωδιτών. Στην κάθε ενότητα έλαβαν τον λόγο και τοποθετήθηκαν οι βουλευτές, ο Νομάρχης, εκπρόσωποι Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Κοινοτάρχες, εκπρόσωποι Συλλόγων, Κοινοτήτων κ.λπ.

Στην ενότητα Γ' Πολιτιστική και Εκπαιδευτική ανάπτυξη, ο κ. Δημήτριος Φούρλας, ως αντιπρόεδρος της Εταιρείας Ναυπακτιακών Μελετών, ετόνισε το έργο της εν λόγω Εταιρείας, που είναι επιστημονικό και πατριωτικό έργο και ασχολείται με ιστορικές, λαογραφικές, και άλλες ειδήσεις για την Ναυπακτία και τους ανθρώπους της.

Επίσης ο κ. Φούρλας στην Γ'

Ενότητα «Εκπαιδευτική Ανάπτυξη» και στο θέμα Β' «Περί Παιδείας» που ανέπτυξε ο εισηγητής κ. Παπαδημητρίου, Σχολικός Σύμβουλος Α) θμιας Εκπαίδευσης, χαρακτήρισε υπηρεσιακή παράλειψη την τακτική που ακολουθήθηκε στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας, που είχε ως αποτέλεσμα να ταλαιπωρηθούν τα παιδιά του Σχολείου Νεοχωρίου, διότι εκτός που επί 15 ημέρες δεν είχε παρουσιαστεί δάσκαλος, αλλά και μετά, και μέχρι τα μέσα Νοεμβρίου, 4 δάσκαλοι διαδεχόταν ο ένας τον άλλο, γιατί πήγαιναν για μία εβδομάδα έως 10 ημέρες, και στην συνέχεια μετατίθεντο σε πεδινές περιοχές, και τελικά το πρώτο 10ήμερο του Νοεμβρίου κατόρθωσαν τα παιδιά να αποκτήσουν μόνιμο δάσκαλο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας, από αυτή τη θέση χαρακτηρίζει απαράδεκτη την μεταχείριση αυτή που τηρήσαν για το Δημοτικό Σχολείο μας οι υπεύθυνοι φορείς. Ο Σχολικός Σύμβουλος στο θέμα που τέθηκε από τον κ. Φούρλα δεν απάντησε με τεκμηριωμένα επιχειρήματα για το Σχολείο μας.

Επίσης στην Ε' Ενότητα «Ποιότητα Ζωής», ήτοι οδικό δίκτυο κ.λπ., ο πρόεδρος του Συλλόγου κ. Μάντης τοποθετήθηκε ως εξής:

Α) Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί πρώτον στο οδικό δίκτυο, και πρέπει οι δύο κεντρικές οδικές αρτηρίες η 24 και 25 όπως αναφέρονται, πρέπει να ασφαλοστρωθούν το συντομότερο. Να μπου σε κάποιο πρόγραμμα που να ασφαλοστρώνονται Α' χιλιόμετρα κάθε χρόνο, διότι τώρα με τον ρυθμό που ακολουθείται δεν γνωρίζουμε πότε θα ολοκληρωθεί το έργο αυτό. Γιατί χωρίς οδικό δίκτυο ασφαλοστρωμένο, όλα όσα ανέπτυξαν οι κ.κ. εισηγητές δεν είναι δυνατόν να υλοποιηθούν.

Διότι με το οδικό δίκτυο ολοκληρωμένο, καλύπτουμε την παραμονή των κατοίκων των χωριών μας για περισσότερη χρονική περίοδο. Επίσης θα έχουμε αύξηση του εσωτερικού τουρισμού, και ιδίως Χριστούγεννα, Πάσχα, καλοκαίρι, και σε πολυήμερες αργίες. Άλλον τουρισμό μεγαλύτερης εκτάσεως μην περιμένουμε προς το παρόν και για πολλά χρόνια. Με το οδικό δίκτυο τελειωμένο, θα υπάρχει κίνητρο για ευκολότερη παραμονή γιατρού στα περιφερειακά ιατρεία, δασκάλου στα ορεινά χωριά και ευκολότερα θα μετακινούνται τόσο τα Ι.Χ. ή αγροτικά αυτοκίνητα να μεταφέρουν κάποιον ασθενή σε Κέντρα Υγείας και Νοσοκομεία, ή αντίστροφα Νοσοκομειακά κ.λπ. και όχι όπως συνέβη με την πυρκαγιά στην Αράχωβα που χρειάστηκε 3 και πλέον ώρες να μεταβεί το πυροσβεστικό όχημα.

Επίσης ευκολότερα θα μετακινούνται τα συνεργεία ΔΕΗ και ΟΤΕ για επισκευή ζημιών στα δίκτυα αυτά, αλλά και η λεωφορειακή συγκοινωνία θα διεξάγεται καλύτερα.

Με την ευκαιρία τονίζω ότι το λεωφορείο της γραμμής Ναυπάκτου — Αράχωβας θα πρέπει να περνά και από το Νεχώρι. Βέβαια υπάρχει πρόβλημα δελτίωσης του τμήματος Νεοχωρίου — Αράχωβας. Οι Σύλλογοι Νεοχωριτών και Αραχωδιτών ζήτησαν προ δύο και πλέον ετών σχετική πίστωση, αλλά μέχρι σήμερα η Νομαρχία δεν απήντησε καν, αλλά ούτε και μηχανήματα που ζητήθηκαν να δελτίωνουν μερικά τμήματα του δρόμου αυτού δεν έγινε τίποτε.

Και θα πρότεινα να επιδοτούνται από τη Νομαρχία τα ΚΤΕΛ που κινούν λεωφορεία σε άγονες γραμμές, διότι τότε η Νομαρχία θα μπορούσε να επεμβαίνει στην ρύθμιση των δρομολογίων στις άγονες λεωφορειακές γραμμές, διότι τώρα τον πρώτο και τελευταίο λόγο στη ρύθμιση αυτή να έχουν τα ΚΤΕΛ. Και εξ άλλου στις άγονες γραμμές τα ΚΤΕΛ παίζουν κάποιο κοινωνικό ρόλο.

Β) Με πάση θυσία πρέπει να διατηρηθούν και να είναι επαγρυπνούντα τα περιφερειακά αγροτικά ιατρεία με γιατρό, διότι προσφέρουν πρώτες βοήθειες σε

οποιαδήποτε περίπτωση ασθένειας, οι κάτοικοι αισθάνονται ασφάλεια, και ιδίως η τρίτη ηλικία. Πρέπει δε να έχετε υπόψη σας με τί αγωνία περιμένουν αυτοί οι άνθρωποι τον γιατρό που τους επισκέπτεται μια φορά την εβδομάδα, να τους πάρει την πίεση κ.λπ., να τους πει ένα καλό λόγο. Και θα δείτε επίσης τί πίκρα αισθάνονται αν κάποια εβδομάδα δεν θα πάει, και πόση αγωνία έχουν μέχρι να 'ρθει η άλλη εβδομάδα να τους επισκεφθεί.

Και πρέπει να τονίσουμε ότι τη μη ύπαρξη καλού οδικού δικτύου, και καλού συγκοινωνιακού δικτύου, είναι δύσκολο να μετακινηθεί κανείς στα ήδη υπάρχοντα Κέντρα Υγείας της Επαρχίας μας.

Γ) Πρέπει να υπάρχουν σε ορισμένες Κοινότητες τεχνίτες που να επισκευάζουν αμέσως τις ζημιές στα δίκτυα ΔΕΗ και ΟΤΕ.

Τέλος, αφού τοποθετήθηκαν πάρα πολλοί παράγοντες στις διάφορες ενότητες που ανεπτύχθηκαν, έκλεισε τις εργασίες του Συνεδρίου ο Νομάρχης Αιτωλοακαρνανίας κ. Παπαϊωάννου, ο οποίος αναφέρθηκε στα έργα που έγιναν, στις λύσεις που δόθηκαν σε διάφορα θέματα, και προσδιόρισε τους στόχους και τις κατευθύνσεις των έργων υποδομής στην Ναυπακτία, στο 2ο Πενταετές Πρόγραμμα.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

«ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΚΑ»

Η Εταιρεία Ναυπακτιακών Μελετών, συνεχίζουσα το επιστημονικό και πατριωτικό έργο της, έβγαλε τον Γ' τόμο των «Ναυπακτιακών», στον οποίο δημοσιεύονται ενδιαφέρουσες ιστορικές, λαογραφικές και άλλες ειδήσεις για τη Ναυπακτία και τους ανθρώπους της. Ιδιαίτε- ρως σημειώνουμε: Δημ. Φούρλα: α) Λαμπρόημερα στο

Νεχώρι και β) Νεχωρίτικες «ιστορίες».

«ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΝΑΥΣ»

Στο περιοδικό «Εκκλησιαστική Ναύς» που εκδίδει η Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου, και στα π' αριθ. 14, 15, 16 τεύχη, έχουν δημοσιευθεί Δημ. Φούρλα, Εκκλησιαστικά Νεοχωρίου, ήτοι όσες εξακριβωμένες και ελεγμένες ειδήσεις για το Ναό, τα κειμήλιά του και τους εφημερίους του.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Η Εταιρεία Ναυπακτιακών Μελετών δώρησε στη Βιβλιοθήκη του Συλλόγου μας τους τρεις τόμους των «Ναυπακτιακών».

Ευχαριστούμε θερμότατα.

ΠΑΝΝΑΥΠΑΚΤΙΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Στο Α' Πανναυπακτικό Αναπτυξιακό Συνέδριο που οργάνωσε στη Ναύπακτο, 19 και 20 Νοεμβρίου, η Ομοσπονδία Συλλόγων Ναυπακτίας (Ο.ΣΥ.Ν.) πήραν μέρος ο Πρόεδρος της Κοινότητας, ο Πρόεδρος του Συλλόγου και οι Αλέκος Φλώρος και Δημήτρης Φούρλας. Σε άλλη στήλη δημοσιεύονται αναλυτικά οι εργασίες του Συλλόγου.

ΚΩΣΤΑΣ ΔΗΜ. ΦΟΥΡΛΑΣ

(1893—1988)

Πέθανε στη Λυών της Γαλλίας (όπου ζούσε μόνιμα εδώ κι εξήντα τόσα χρόνια) ένας λεβεντόγερος, ο μπαρμπά - Κώστας ο Φούρλας.

Ήταν ο τελευταίος (και μικρότερος) από τα δώδεκα δευτεροπρωτοξάδερφα, τους Φουρλαίους. Ας μου συγχωρεθεί η διαμνημόνευσή τους:

Α' κλάδος
Βασίλειος Χρ. Φούρλας
Δημήτριος Χρ. Φούρλας
Ιωάννης Χρ. Φούρλας

Β' κλάδος
Δημήτριος Χρ. Φούρλας
Γεώργιος Χρ. Φούρλας
Ιωάννης Χρ. Φούρλας

Γ' κλάδος
α) Γεώργιος Κ. Φούρλας
Δημήτριος Κ. Φούρλας
Θεόδωρος Κ. Φούρλας
β) Νικόλαος Δ. Φούρλας
Ιωάννης Δ. Φούρλας
Κωνσταντίνος Δ. Φούρλας

Δ. Φ.

ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ
ΤΗΝ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ
ΕΙΝΑΙ
ΔΙΚΗ ΣΑΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ
ΔΕΝ ΕΧΕΤΕ
ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ-ΕΞΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟΝ ΙΕΡΟ ΝΑΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Μέχρι σήμερα 4.1.1989 από εισφορές για τα έργα εις την Εκκλησία του χωριού μας συγκεντρώθηκαν τα ποσά: 1.095.830 δραχμές και 6.860 δολάρια, τα οποία εις δραχμές είναι 994.700. Γενικό σύνολο 2.090.530 δραχμές. Εξ αυτών πληρώθηκαν εις εργολάβον κ. Αχιλλέαν Καραγιάννην το ποσόν του 1.000.000 δραχμών, δια την εκκαφήν και επιστρωσιν προαυλίου Ιερού Ναού μας και τοιχο-

ποιάν περίξ του προαυλίου.

Επίσης επληρώθησαν εις κ. Κωνσταντίνον Φούρλαν το ποσόν του 1.100.000 δραχμών δια την κατασκευήν στραγγιστηρίου, κατεδάφησι της αποθήκης, τοιχοποιία και επιστρωση τσιμέντου, το κάτω μέρος πίσω από το ιερό του Ναού μας. Όλες οι ανωτέρω εργασίες έγιναν σύμφωνα με τις μελέτες και τις υποδείξεις μηχανικού και εδαφολό-

γου.

Ελλείψεις οπωσδήποτε υπάρχουν ακόμη στην εκκλησία του χωριού μας, καθώς επίσης και στα εξωκλήσια μας. Πιστεύω με την βοήθεια της Παναγίας μας και την υλική και ηθική συμπαράσταση των απανταχού ευρισκομένων χωριανών μας, να δημιουργήσουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε και να κμαρώνουμε τα έργα των χειρών μας προς δόξαν Θεού.

Τέλος, εκ μέρους του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ιερού Ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου Νεοχωρίου Ναυπακτίας και εμού προσωπικά, με την ανατολή του Νέου Έτους 1989 εύχομαι σε όλους τους απανταχού ευρισκομένους αγαπητούς χωριανούς υγεία, προσωπική και οικογενειακή χαρά και ευτυχία και ειρήνη, και προπαντός αγάπη που τόσο πολύ μας λείπει τελευταία.

Η Ευλογία και η χάρις του Θεού να είναι πάντα μαζί σας.

Ο Πρόεδρος
του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου
ΝΙΚΟΛ. ΜΑΣΓΑΛΑΣ
Ιερέυς

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Στο προηγούμενο φύλλο του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ» αριθ. φύλλου 37, έγιναν μερικά τυπογραφικά λάθη, και θα θέλαμε να γίνει αποκατάσταση.

Στην 1η σελ. στο κείμενο ΟΜΙΛΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ... αντί ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ γράφτηκε ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΥ. Επίσης στο ίδιο κείμενο «μίλησε ο Πρόεδρος του Συλλόγου Νεοχωριτών Αμερικής» και όχι Συλλόγου Νεοχωριτών Ναυπακτίας που γράφτηκε, ως επίσης κάτωθι της προτομής γράφτηκε ότι «έγινε με δαπάνη του Συλλόγου Νεοχωριτών - Ναυπακτίας», ενώ το σωστό είναι ότι έγινε με δαπάνη του Συλλόγου Νεοχωριτών Αμερικής.

Επίσης στη σελ. 7, τελευταία στήλη ότι στις «22 Αυγούστου έγινε άτυπη συνάντηση ύστερα από επιθυμία του κ. Βασιλείου Κώσταλου, Προέδρου του Συλλόγου Νεοχωριτών Αμερικής, που είναι το σωστό, και όχι το λανθασμένο Νεοχωριτών Ναυπακτίας.

Στην ίδια σελίδα και στο ίδιο άνω κείμενο παρελήφθησαν εκ παραδρομής, οι κ.κ. Αλέκος Φλώρος, Παντελής Παπαχρήστος, και Δημήτριος Καρανδρίκας, που παραβρέθηκαν.

Ζητούμε συγγνώμη για τα λάθη αυτά. Το Δ.Σ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Τα δημοσιευόμενα κατά καιρούς επώνυμα άρθρα συγχωριανών μας στον «ΝΕΧΩΡΙΤΗ», γράφονται με την ευθύνη των ιδίων αρθρογράφων.

Η ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Θα πρέπει όλοι να κατανοήσουμε την αναγκαιότητα που έχει το αίμα και που σώζει ανθρώπινες ζωές. Ο Σύλλογός μας έχει ανοίξει Τράπεζα Αίματος στο Νοσοκομείο Παίδων «Αγλαία Κυριακού».

Από τους εθελοντές που γράφθηκαν να δίνουν αίμα, ελάχιστοι έδωσαν μέχρι στιγμής. Παρακαλούμε θερμά και τους υπόλοιπους να προσέλθουν στο άνω Νοσοκομείο - Τμήμα Αιμοδοσίας να δώσουν αίμα.

Επίσης παρακαλούμε και όλοι άλλοι θέλουν να γί-

νουν εθελοντές αιμοδότες στην Τράπεζα Αίματος που δημιουργήσε ο Σύλλογός μας να έλθουν σε επικοινωνία με τον ιατρό κ. Παύλο Βλάχο τηλ. 77.93.777 (στο Νοσοκομείο), ή με τον κ. Κώστα Μάντη τηλ. 72.37.557.

Η προσφορά σας είναι 1-2 φορές τον χρόνο, είναι ασπίνδυνη, αλλά είναι πολύ μεγάλη η προσφορά για να σώσουμε συνανθρώπους μας Νεχωρίτες που θα έχουν ανάγκη.

Βοηθήστε λοιπόν την προσπάθεια αυτή του Συλλόγου.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ

Επειδή μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου μας έγιναν αποδέκτες παραπόνων και σχολίων σχετικά με την ομιλία του Γεν. Γραμματέα του Συλλόγου, που έγινε στις 21 Αυγούστου 1988 στο χωριό μας, θέλουμε να επισημάνουμε τα παρακάτω:

1. Είναι δύσκολο σε μια ομιλία να μη γίνουν παραλείψεις όταν μάλιστα η συλλογή στοιχείων γίνεται κυρίως βάσει πληροφοριών, όπως έγινε στην προκειμένη περίπτωση, πράγμα το οποίο επισημάνθηκε στην ομιλία.

2. Η ομιλία αναφερόταν στους Νεχωρίτες που διακρίθηκαν για τη στρατιωτική τους δράση και για την προσφορά τους στο χωριό.

3. Αν και το θεωρούμε περριτό, θέλουμε να πούμε ότι οποιαδήποτε παράλειψη και αν έγινε αυτή δεν είναι σκόπιμη.

Γενικά θέλουμε να τονίσου-

με ότι ο «ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ» δεν εκδίδεται από επαγγελματίες δημοσιογράφους και πιθανό — ή μάλλον βέβαιο — είναι ότι θα γίνονται λάθη και παραλείψεις. Τα λάθη και οι παραλείψεις οφείλονται αποκλειστικά και μόνο στην έλλειψη πληροφόρησης. Γι' αυτό άλλη μια φορά παρακαλούμε τα μέλη του Συλλόγου μας να μας ενημερώνουν για οποιοδήποτε θέμα νομίζουν και να μη διστάζουν να επισημαίνουν τα λάθη μας.

Οι στήλες του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ» είναι ανοικτές σε όλους και με χαρά θα φιλοξενήσουμε κάθε σχόλιο ή διόρθωση που θα στείλει οποιοσδήποτε συγχωριανός. Απόδειξη αυτού είναι ότι σε άλλη στήλη φιλοξενείται σημείωμα του πολύτιμου συνεργάτη του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ» και λαμπρού μελετητή της λαογραφίας του χωριού μας και της γύρω περιοχής κ. Δημ. Β. Φούρλα.

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΠΙΚΡΗ

Χριστούγεννα — Πρωτοχρονιά.

Σήμερα μια καινούργια μέρα ξημερώνει. Αύριο θάρη μια άλλη μέρα, μια άλλη βδομάδα, ένας μήνας καινούργιος, μια νέα χρονιά.

Περνά η ζωή, περνά ο καιρός, μαζεύεται το νήμα της ζωής μας, και κάποιο πρωινό δίχως να το καταλάβουμε καλά - καλά, αρχίζει η αγωνία για το μέγαλο μας ταξίδι.

Αναπολούμε το παρελθόν με νοσταλγία και βλέπουμε από μακριά τα νειάτα μας λες και δεν τα ζήσαμε ποτέ. Θυμόμαστε τον αγώνα και την αγωνία των νεανικών μας χρόνων, που τόσο γρήγορα διάβηκαν και χάθηκαν μέσα στο χρόνο του αγύριστου ταξίδι.

Σκεφτόμαστε τις επιτυχίες μας, τις επαγγελματικές και προσοδοφόρες, μα τώρα μας φαίνονται κι αυτές αδύναμες να κρύψουν τις ρυτίδες μας.

Η συλλογή των φωτογραφιών μας κάνει να μένουμε άναυδοι, γιατί συλλογίζομαστε πώς είμασταν χθες, πώς είμαστε σήμερα, και πώς θα είμαστε αύριο, σαν

σημάνει η καμπάνα η στερνή, την τελική μας αναχώρηση. Παράξενο πράγμα είναι αλήθεια ο χρόνος. Αλλά τα πάντα, τη γη, τα δένδρα, τη θάλασσα, τις εποχές, και σίγουρα τον άνθρωπο, όλα και όλους τους νικά, ο χρόνος.

Έναν μονάχα δεν μπορεί να αγγίξει. Και αυτός ο ένας είναι ο Χριστός, γιατί είναι το χθες, το σήμερα, ο αυτός και εις τους αιώνες.

Σε όλους τους Νεχωρίτες όπου κι αν βρίσκονται εύχομαι Καλά Χριστούγεννα — Καλή Χρονιά.

ΚΩΣΤΑΣ ΛΙΑΖΗΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ Κ. ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ

- ★ ΚΑΡΤΕΣ
- ★ ΜΠΛΟΚ — ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ
- ★ ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΑ
- ★ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΙ
- ★ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΑ
- ★ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ
- ★ ΒΙΒΛΙΑ — ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
- ★ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ
- ★ ΠΡΟΣΠΕΚΤΟΥΣ

ΑΓΗΣΙΛΑΟΥ 18-20
ΟΜΟΝΟΙΑ, 52.36.835

Η ΓΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΟ ΝΕΧΩΡΙ

Συνέχεια από την σελ. 6

τρέ μ'.

3. Μετά τόν έπαναπατρισμό μας (1950) και για δυο τρία χρόνια μόνος γιατρός (ιδιωτικός βέβαια) της περιοχής μας ήταν ο Πατούχας στόν Πλάτανο.

Με το Νόμο 3487/1955 «περί κοινωνικής ασφάλισης αγροτών» (ΦΕΚ 354) 31.12.1955, τ. Α') συστήθηκε στην Άράχοβα Άγροτικό Ίατρείο, το οποίο έφευξής καλύπτει ιατρικώς και το Νεχώρι. Άγροτικό Ίατρείο συστήθηκε αργότερα και στο Νεχώρι, αλλά έμεινε στα χαρτιά, δέ λειτούργησε ποτέ.

Στην Άράχοβα υπηρέτησε επί μία δεκαετία (1953-1963) ως ιδιωτικός πρώτα και ως αγροτικός συνέχεια, ο Κωνσταντίνος Χριστογιάννης. Έκτοτε υπηρέτησαν κατά μικρά χρονικά διαστήματα (ένα - δυο χρόνια ο καθένας), πολλοί, νέοι μέν, αλλά καλοί και έξυπνιτικοί γιατροί. Όρα τους καλά, όπου βρίσκονται.

Ευνόητο πως και οι νεώτεροι Νεχωρίτες γιατροί προθύμως και άφιλοκερδώς συντρέχουν δεομένους ιατρικής άρωγής χωριανούς. Πρώτος και προθυμότερος, έν παντί και πάντοτε (από φοιτητής ακόμα), ο Παύλος Βλάχος.

Την οδοντιατρική άσκησαν μεταπολεμικά, επισκέπτες οδοντίατροι — ένας από το Αιτωλικό, ο Νεχωρίτης Πάτροκλος Παπαλέξης — κυρίως όμως και επί πολλά χρόνια ο Άνδρέας Κ. Παπακώστας με έδρα την Άράχοβα. Τώρα όποιος έχει ανάγκη καταφεύγει στο θέρμο ή στο Καρπενήσι ή σε μακρυνότερα άστικά κέντρα.

Οι έγκυμονούσες μεταφέρονται (κάποτε υπό δρματικές συγκοινωνιακές συνθήκες) σε μαιευτήρια του Άγρινίου, του Καρπενησίου, της Λαμίας.

ΔΗΜ. Β. ΦΟΥΡΛΑΣ

ΔΗΜ. Φ.

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ:

Ο Δημήτριος Ίωάν. Παπανικολάου (1848 ή, κατά τα Μητρώα, 1851-1936), ο επιλεγόμενος «Μπομπότας», άποστρατεύτηκε το 1898 ως άνθυπολοχαγός πεζικού (ΦΕΚ 185) 5.8.1898, τ. Γ') και όχι του υγειονομικού, καθώς έχει γραφεί. Έζησε ως συνταξιούχος στο χωριό. Πρόσεχε πολύ την υγεία του και έλεγε και στους χωριανούς να φυλάγουνται μην άρρωστήσουν —αυτή ήταν η ιατρική του συμβουλή και συμβολή στο Νεχώρι. Έμεινε παροιμιώδης ή κρυφοβόθια του. (Γράφει ο Νίκος δριμύτατον ψυχός ένέσκηψε στην Άττική, πάω να φορέσω τόν μανδύαν μου». Κι ένώ έβλεπες να 'ναι μέρα Θεού χαρά, αυτός έφευγε από τα μαγαζιά και πήγαινε να ντυθεί.

Πάντως τα δυο έμμετρα (και δημοτικοκαθαρευουσιάνικα) επιγράμματα, τα χαραγμένα στις πετρόχτιστες θρύσες, στού Κουδελά και στού Πλάκα, ήταν του Μπομπότα «έμπνευση».

Το πρώτο (στού Κουδελά):

Αιώνιοι θα μείνωσι
γραμμένοι στο δίβλιον
οί έργασθέντες με καρδιό
για το ύδραγωγείον.

1929

Το δεύτερο (στού Πλάκα, που τώρα κατάντησε έντοιχισμένο στού Καλαθοχρίστου το σπίτι):

Εύγνωμοσύνη οφείλεται
στά τέκνα του χωρίου
τά έργασθέντα με καρδιά
για το νερό το κρύο
και άτερμος εύγνωμοσύνη
στόν πρωτεργάτην θά πα-
(ραμείνην.

(Στού Φούρλα τη θρύση σκαλισμένα δυο δαφνόκλαρα χιαστί κι ανάμεσά τους το έτος 1929).

Αυτά τα διευκρινιστικά και συμπληρωματικά περι Μπομπότα.